

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою: «Управління публічними фінансами»
(назва програми)
на тему: «Діяльність банків в умовах інноваційного розвитку економіки»
(назва теми)

Виконавець:

студентка 7 групи 6 курсу ЦЗФН
Арабаджи Надія Сергіївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор
Слатвінська Марина Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА РОЛЬ БАНКІВ У ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ	5
1.1. Поняття та сутність інноваційного розвитку економіки.....	5
1.2. Роль банків у стимулюванні інновацій в економіці.....	10
1.3. Теоретичні підходи до оцінки ефективності банківської діяльності в умовах інновацій.....	17
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.....	26
2.1. Загальна фінансова характеристика АТ КБ «Приватбанк»	26
2.2. Аналіз ефективності інноваційних рішень українських банків	41
2.3. Прогнозування кількості користувачів Приват24 АТ КБ «ПриватБанк»..	55
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ НА ПРИКЛАДІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»...	61
3.1. Інноваційні тенденції та їх вплив на банківський сектор.....	61
3.2. Стратегії підвищення інноваційного потенціалу АТ КБ «Приватбанк»....	65
ВИСНОВКИ	68
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	72
ДОДАТКИ.....	78

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. В умовах швидкого розвитку інформаційних технологій та цифрової економіки банківська сфера зазнає значних змін. Сучасні банки, зокрема ПриватБанк, змушені адаптуватися до нових вимог ринку та використовувати інноваційні рішення для збереження конкурентоспроможності та забезпечення стійкого зростання. Інновації, такі як цифрові платформи, мобільні додатки, штучний інтелект та блокчейн, кардинально змінюють способи надання банківських послуг та підвищують очікування клієнтів щодо швидкості та зручності обслуговування.

ПриватБанк, будучи одним із лідерів українського банківського сектору, є піонером у впровадженні інновацій, таких як система інтернет-банкінгу Приват24, мобільні платежі та онлайн-консультації. Дослідження діяльності ПриватБанку в умовах інноваційного розвитку економіки є важливим для виявлення ключових аспектів, які сприяють його успіху на ринку, а також для розуміння викликів, з якими банк стикається у процесі цифровізації.

Тема роботи є актуальною з огляду на необхідність вдосконалення банківських процесів в умовах глобальної діджиталізації та інноваційного розвитку економіки. Вивчення інноваційних стратегій ПриватБанку дозволить не тільки проаналізувати сучасні тенденції в банківській сфері, але й надати рекомендації для подальшого розвитку банківського сектору в Україні в цілому.

Актуальні проблеми діяльності банків в умовах інноваційного розвитку економіки висвітлено в працях як вітчизняних, так і зарубіжних вчених. Зокрема, серед дослідників цієї проблематики слід виділити Лаврушин О. І., Пересада А. В., Джозеф А. Шумпетер, Річард Л. Нолан, Гальчук А. А., Кузнєцова М. А., Карлін М. І., Кравченко О. О. та інші.

Разом з тим, деякі питання залишилися недостатньо опрацьованими. Так, потребує розширення теоретичних аспектів інноваційної діяльності, оцінка ефективності впроваджених інноваційних технологій, тощо. Враховуючи вищенаведене, була обрана мета дослідження, об'єкт, предмет та завдання.

Метою роботи є дослідження інноваційної діяльності банківської системи в умовах інноваційного розвитку економіки на прикладі ПриватБанку, оцінка ефективності впровадження інноваційних рішень та визначення перспективних напрямків розвитку банківських послуг у контексті цифрової трансформації.

Для досягнення поставленої мети в роботі необхідно вирішити такі **завдання**:

- охарактеризувати інноваційний розвиток економіки та його вплив на банківський сектор;
- проаналізувати теоретичні аспекти інноваційної діяльності в банківській системі;
- дослідити історію та ключові інновації АТ КБ «ПриватБанк», що визначають його лідерство на ринку;
- оцінити загальну фінансову характеристику та ефективність впроваджених інноваційних рішень у діяльності АТ КБ «ПриватБанк»;
- провести порівняльний аналіз інноваційних стратегій АТ КБ «ПриватБанк» та інших банків;
- визначити основні ризики та виклики, пов'язані з впровадженням інновацій у банківському секторі;
- розробити рекомендації щодо подальшого розвитку інноваційної діяльності АТ КБ «ПриватБанк».

Об'єктом дослідження є банківська діяльність в умовах інноваційного розвитку економіки.

Предметом дослідження є інноваційні процеси, технології та рішення, що використовуються ПриватБанком у його діяльності для підвищення конкурентоспроможності та покращення якості банківських послуг.

Методи дослідження. Використовувались загально теоретичні методи: дедукції та індукції, аналіз та синтез, метод узагальнення, для дослідження статистичних даних українських банків застосований економіко-статистичний аналіз, метод аналітичних коефіцієнтів, горизонтальний аналіз, порівняльний

аналіз, ПЗ Office 2010, ПЗ Excel 2010, фінансова річна звітність, фінансовий аналіз рейтингових електронних журналів, однофакторне та двофакторне регресійне моделювання для виявлення прогностичних показників фінансового стану.

Інформаційною базою є внутрішня документація та звіти АТ КБ «ПриватБанк, статистичні дані щодо банківського сектору України, наукові праці та статті, дані Державної служби статистики України та Національного банку України, монографії вітчизняних та зарубіжних авторів, навчальна література, інтернет-ресурси.

Структура роботи. Дана кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Повний обсяг кваліфікаційної роботи – 83 сторінки, 4 з яких – додатки. Основний зміст викладено на 63 сторінках, із них розміщено 17 таблиць, 9 рисунків. Список використаних джерел складається з 62 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ТА РІЛЬ БАНКІВ У ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ

1.1. Поняття та сутність інноваційного розвитку економіки

Інноваційний розвиток економіки є ключовою передумовою успішного функціонування сучасних держав та бізнес-систем. У швидко змінюваному глобальному середовищі технологічний прогрес стає вирішальним фактором конкурентоспроможності країн і компаній. Сьогодні інновації охоплюють не тільки виробничу сферу, а й інші важливі аспекти економіки, включаючи фінансовий сектор, послуги, державне управління та соціальну сферу. В умовах постійного вдосконалення цифрових технологій, інтернету речей, штучного інтелекту та блокчейн-технологій, країни й компанії, які не впроваджують інноваційні рішення, поступово втрачають свої позиції на ринку.

Дослідження поняття та сутності інноваційного розвитку економіки дозволяє глибше зрозуміти природу цього процесу, його рушійні сили та механізми впливу на різні галузі. Це актуальне питання для країн, що прагнуть підтримувати стабільний економічний розвиток, а також для бізнесу, що адаптується до нових умов глобальної конкуренції.

Інноваційний розвиток економіки можна визначити як процес впровадження нових ідей, технологій та організаційних рішень з метою підвищення ефективності економічних процесів, збільшення продуктивності праці, оптимізації виробничих витрат та створення нових видів продуктів і послуг. Інновації, які включають як технологічні, так і нетехнологічні зміни, є основою цього процесу.

Поняття інноваційного розвитку тісно пов'язане з роботою австрійського економіста Йозефа Шумпетера, який вперше висловив ідею про інновації як рушійну силу економічного прогресу. Шумпетер описував інновації як «креативне руйнування», де нові технології та підходи витісняють застарілі, що сприяє довгостроковому економічному зростанню[1, с. 2].

Інноваційний розвиток – це процес впровадження нових ідей, технологій, методів управління та організаційних рішень з метою покращення економічної ефективності, підвищення продуктивності та створення нових продуктів або

послуг. Він є рушійною силою економічного прогресу та конкурентоспроможності в умовах глобальних змін.

Інноваційний розвиток ґрунтується на постійному пошуку нових рішень для поліпшення існуючих процесів або створення абсолютно нових, що дозволяє підприємствам та економікам пристосовуватися до змін на ринку, підвищувати свою гнучкість та продуктивність.

Ключові характеристики інноваційного розвитку:

- Новизна: основна характеристика інновацій – це впровадження нових продуктів, послуг, технологій або методів, які раніше не використовувалися або значно удосконалені порівняно з існуючими.
- Технологічний прогрес: інноваційний розвиток часто пов'язаний із впровадженням нових технологій, які змінюють процес виробництва або надання послуг, підвищуючи їх ефективність і продуктивність.
- Підвищення конкурентоспроможності: інновації дозволяють підприємствам виходити на нові ринки, покращувати якість продукції та знижувати витрати, що підвищує їхню конкурентоспроможність як на національному, так і на глобальному рівнях.
- Гнучкість і адаптивність: інноваційний розвиток дозволяє компаніям та економікам швидко адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, таких як зміни ринкових умов, нові технології або глобальні тренди.
- Створення доданої вартості: інновації сприяють зростанню доданої вартості як для підприємств, так і для економіки в цілому, оскільки вони призводять до підвищення ефективності використання ресурсів і створення нових продуктів, які мають вищу цінність.
- Інвестиції в науку та розвиток (R&D): однією з основних складових інноваційного розвитку є значні інвестиції в науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, що сприяє створенню нових знань і технологій.
- Соціально-економічний вплив: інноваційний розвиток має значний вплив на суспільство та економіку: він підвищує рівень життя населення,

створює нові робочі місця, а також сприяє сталому розвитку завдяки оптимізації використання ресурсів.

Види інновацій:

- а. технологічні інновації – це розробка та впровадження нових або вдосконалених технологій у виробництво та послуги. Вони сприяють підвищенню ефективності економіки та створенню нових продуктів і ринків. Прикладами таких інновацій можуть бути розвиток інформаційних технологій, штучного інтелекту, робототехніки та інших високотехнологічних галузей;
- б. продуктові інновації – це зміни у структурі управління підприємствами, нові методи організації праці та управління процесами. Вони дозволяють підприємствам швидше адаптуватися до змін ринку та ефективніше використовувати наявні ресурси;
- в. процесні інновації – нові або вдосконалені методи виробництва, організації або управління, що підвищують ефективність;
- г. соціальні інновації – це нові підходи до розв’язання соціальних проблем і потреб. Соціальні інновації можуть мати значний вплив на економіку, оскільки вони допомагають підвищити рівень життя населення, що, у свою чергу, сприяє збільшенню продуктивності та споживання[2].

Інноваційний розвиток є ключовим чинником економічного зростання в умовах глобалізації та діджиталізації, сприяючи підвищенню ефективності, створенню нових можливостей та сталому розвитку економіки.

Інновації мають суттєвий вплив на різні сфери економіки. Вони сприяють зростанню продуктивності праці, що призводить до зниження витрат на виробництво і збільшення випуску продукції. Інноваційні рішення також дозволяють поліпшити якість продукції та підвищити її конкурентоспроможність на внутрішніх і зовнішніх ринках.

Основні ознаки інноваційної діяльності включають наступне:

- центральним елементом є впровадження, використання та комерціалізація науково-дослідних і технологічних розробок у виробничій і соціальній сферах;
- основним об'єктом є нематеріальні активи – результати інтелектуальної діяльності (наукові дослідження та розробки), які перетворюються на інноваційний продукт і реалізуються як інновації;
- інноваційна діяльність має тривалий характер;
- висока непередбачуваність результатів і наслідків, що свідчить про її ризикований характер;
- передбачає фінансування проєктів, спрямованих на впровадження інноваційних рішень, що включає інвестування в нематеріальні активи, як один із ключових аспектів предмета інноваційної діяльності;
- призводить до позитивних соціально-економічних змін;
- одним із результатів є підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання та їхньої продукції через реалізацію інноваційних рішень[2].

Інноваційна діяльність охоплює такі види робіт:

- розробка проєкту реалізації об'єкта інтелектуальної власності (інноваційного проєкту) для створення інноваційного продукту;
- підготовчі роботи щодо впровадження об'єкта інтелектуальної власності, в процесі яких цей об'єкт набуває характеристик інноваційного продукту (конструкторські, інженерні, технологічні, випробувальні тощо);
- фінансування робіт з реалізації інноваційного проєкту, що передбачає інвестування в нематеріальні активи;
- впровадження або використання інноваційного продукту, що приводить до покращення технологічних характеристик виробничого процесу, випуску інноваційної продукції, надання інноваційних послуг чи виконання інноваційних робіт, а також застосування новітніх технологій або створення інноваційного виробництва[2].

Інноваційний розвиток також створює умови для формування нових галузей і ринків, що дає поштовх для створення нових робочих місць та покращує зайнятість. Особливо це стосується секторів, пов'язаних з високими технологіями, такими як інформаційні технології, біотехнології, нанотехнології тощо.

Крім того, інновації сприяють більш ефективному використанню ресурсів, що особливо важливо в умовах глобальних викликів, пов'язаних з обмеженістю природних ресурсів та екологічними проблемами.

Незважаючи на значні переваги, інноваційний розвиток економіки супроводжується низкою викликів. По-перше, впровадження інновацій вимагає значних фінансових ресурсів та інвестицій, що може бути проблемою для країн із обмеженими можливостями. По-друге, інновації часто потребують реформ у сфері освіти та підготовки кадрів, оскільки вони змінюють вимоги до кваліфікації працівників. Також важливим є питання забезпечення рівних можливостей для впровадження інновацій у різних секторах економіки.

Інноваційний розвиток економіки є важливим фактором зростання конкурентоспроможності країн і підприємств у сучасному світі. Він передбачає впровадження нових технологій, організаційних рішень та підходів до ведення бізнесу. Завдяки інноваціям підвищується ефективність виробничих процесів, зростає продуктивність праці, створюються нові робочі місця та відкриваються нові ринки. Проте інноваційний розвиток вимагає не лише фінансових інвестицій, але й реформування освітніх систем та адаптації економіки до нових умов. Тому, незважаючи на всі переваги, впровадження інновацій пов'язане з численними викликами, які потребують уваги з боку урядів та бізнесу для досягнення стійкого економічного зростання.

1.2. Роль банків у стимулюванні інновацій в економіці

Основними причинами появи інновацій у банківській сфері є зростаючі потреби клієнтів, постійний розвиток підприємницьких ідей, прагнення банків бути на крок попереду конкурентів, а також знання нових банківських технологій з-закордону. Крім того, періодичні кризи в банківському секторі, як загальні, так і приватні, виступають потужним стимулом для активізації інновацій, оскільки вони допомагають зміцнити фінансову стійкість банку.

Банківські інновації виконують кілька ключових функцій, такі як:

- Відтворювальна функція – інновації є важливим джерелом фінансування для розширення виробництва.
- Інвестиційна функція – прибутки від інновацій використовуються для інвестиційних процесів.
- Стимулююча функція – прибуток, отриманий завдяки реалізації інновацій, стимулює підприємців до впровадження нових інновацій [6, с. 57].

Науковці виділяють кілька напрямів банківських інновацій:

1. інституційні зміни: оптимізація мережі відділень та бізнес-процесів, вдосконалення нормативно-правової бази, інтернетизація та віртуалізація;
2. інновації продуктів: мобільні та безконтактні платежі, платіжні мінітермінали, дистанційне кредитування, онлайн-банківські продукти;
3. управління: системи раннього попередження, корпоративне та стратегічне управління;
4. технологічні інновації: обчислення на основі Big Data, хмарне зберігання даних, відкритий банкінг (API), BaaS-банкінг, інтелектуальний аналіз даних;
5. ринкові інновації: цифрове банківське обслуговування 24/7, маркетингові інновації, everyday banking, банківська безпека;
6. управління ризиками: інтегровані системи управління, управління системними ризиками, прогнозування та моделювання, скорингові моделі, стрес-тестування;

7. трансформація каналів продажу: використання соціальних мереж, багатоканальне обслуговування, автоматизація та самообслуговування, розвиток дистанційного банкінгу [6, с. 57-58].

Ці напрями інновацій визначають ключові сфери розвитку банківської діяльності та спрямовані на підвищення ефективності, безпеки та зручності банківських послуг.

Роль банків у стимулюванні інновацій в економіці є однією з ключових, оскільки банки, будучи фінансовими інститутами, здатні значно впливати на економічне середовище та інноваційну активність. Їхній внесок у розвиток інноваційних процесів полягає у забезпеченні фінансування, підтримці інноваційних підприємств та створенні умов для розвитку інноваційної інфраструктури.

Основні аспекти ролі банків у стимулюванні інновацій:

- а. Фінансування інноваційних проектів: банки виступають основним джерелом фінансування для інноваційних підприємств, особливо на етапах їхнього розвитку та масштабування. Завдяки кредитним програмам, венчурному капіталу та спеціальним інвестиційним продуктам банки сприяють зростанню компаній, які впроваджують нові технології та рішення в різних секторах економіки. Банки також можуть надавати довгострокові кредити для реалізації інноваційних проектів, що вимагають значних фінансових ресурсів.
- б. Підтримка стартапів і венчурного капіталу: у багатьох країнах банки відіграють важливу роль у розвитку стартап-екосистеми, забезпечуючи фінансування для інноваційних стартапів через венчурні фонди або спеціальні програми підтримки. Такі ініціативи спрямовані на підтримку молодих компаній, що впроваджують інноваційні продукти або послуги, які мають високий потенціал для розвитку, але не завжди можуть отримати фінансування на традиційних умовах.
- в. Розвиток нових фінансових інструментів: банки активно впроваджують інноваційні фінансові інструменти та сервіси, які полегшують доступ до

- фінансування для інноваційних компаній. Сюди входять нові форми кредитування, лізинг, факторинг та фінансові платформи, які дозволяють підприємствам отримувати ресурси для розвитку інноваційних проєктів.
- г. Підтримка малого та середнього бізнесу: малий і середній бізнес є важливим двигуном інновацій у багатьох економіках. Банки створюють спеціальні програми кредитування та фінансові послуги для малого та середнього бізнесу, що сприяє їхньому інноваційному розвитку. Така підтримка дозволяє малим підприємствам інвестувати в дослідження та розробки, модернізацію виробничих процесів і впровадження новітніх технологій.
 - д. Консалтингові послуги та управління ризиками: окрім фінансування, банки можуть надавати консалтингові послуги щодо управління інноваційними проєктами та ризиками. Інновації часто супроводжуються високими ризиками, тому банки допомагають підприємствам управляти цими ризиками, надаючи експертизу та підтримку в розробці фінансових стратегій.
 - е. Стимулювання розвитку фінансових технологій (FinTech): банки є важливими учасниками інноваційного розвитку фінансових технологій. Вони активно співпрацюють з FinTech-компаніями для розробки нових продуктів і послуг, таких як мобільні додатки для банківських операцій, криптовалюти, блокчейн-технології та інші інноваційні рішення. Це сприяє розвитку цифрової економіки та підвищує доступність фінансових послуг.
 - ж. Розвиток науково-дослідних інвестицій: банки можуть інвестувати в науково-дослідні програми і технологічні розробки, підтримуючи розвиток науково-дослідних установ і університетів. Це сприяє створенню інноваційної інфраструктури, яка забезпечує постійний потік нових ідей та технологій для промисловості та бізнесу.
 - з. Створення сприятливих умов для розвитку інновацій: банки, співпрацюючи з державними установами та міжнародними організаціями,

можуть брати участь у розробці та реалізації програм підтримки інновацій. Це включає кредитні гарантії, знижені відсоткові ставки для інноваційних проектів, а також залучення іноземних інвесторів до фінансування високотехнологічних проектів.

Роль банків у стимулюванні інновацій в економіці є надзвичайно важливою. Завдяки наданню фінансових ресурсів, управлінню ризиками та розвитку інноваційних фінансових інструментів, банки активно сприяють економічному зростанню та технологічному розвитку. Підтримка банківської системи є ключовим чинником для інноваційного прогресу, який дозволяє економікам адаптуватися до нових викликів та досягати стійкого зростання.

В сучасних умовах інновації виступають ключовим рушієм економічного розвитку, модернізації та вдосконалення всіх секторів економіки, особливо банківської сфери. Це створює необхідність інтеграції інноваційних технологій у діяльність українських банків, що сприятиме їхньому інноваційному зростанню та покращенню конкурентних позицій. Також спостерігається швидкий прогрес у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та банківських інформаційних рішень, які при впровадженні здатні зміцнити фінансову стійкість банків через активізацію їхньої інноваційної діяльності. Загалом, діяльність банків відбувається під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів, які можуть негативно впливати на ефективність роботи. Тому необхідно активізувати інноваційний розвиток банків шляхом використання сучасних банківських технологій, що сприятиме підвищенню продуктивності їхньої діяльності. Отже, банківські інновації відіграють важливу роль не лише в забезпеченні ефективного функціонування банків, але й у зміцненні їхньої конкурентоспроможності[3, с. 30].

Вплив інновацій на фінансовий сектор та банківську систему є значним і має довгострокові наслідки для функціонування ринків, фінансових установ та споживачів. У сучасних умовах стрімкого розвитку фінансових технологій (FinTech), цифрових інструментів та діджиталізації банківські послуги та продукти змінюються, підвищується ефективність, прозорість і доступність

фінансових операцій. Нижче наведено основні фактори впливу інновацій на фінансову сферу:

1. Цифровізація банківських послуг: одним з найважливіших аспектів інноваційного розвитку в банківській сфері є цифровізація, яка включає перехід від традиційних фізичних банківських операцій до електронних, мобільних і онлайн-банкінгу. Цей процес дозволяє банкам обслуговувати клієнтів дистанційно, забезпечуючи більш швидкі та зручні послуги. Основні елементи цифровізації включають:

- Мобільний банкінг – клієнти можуть здійснювати банківські операції через мобільні додатки в будь-який час і в будь-якому місці.
- Інтернет-банкінг – можливість керувати рахунками, здійснювати платежі та отримувати консультації онлайн.
- Безконтактні платежі – використання NFC-технологій для швидких і зручних платежів.

2. Фінансові технології (FinTech): FinTech – це інноваційні технологічні рішення, що змінюють фінансові послуги та операції. Вони дозволяють банкам оптимізувати процеси, скорочувати витрати та пропонувати клієнтам нові послуги. Приклади включають:

- Blockchain – технологія розподілених реєстрів, яка забезпечує безпеку, прозорість і швидкість фінансових операцій. Використовується для створення криптовалют і покращення міжбанківських розрахунків.
- Штучний інтелект (AI) – використовується для аналізу даних клієнтів, оптимізації процесів обслуговування та виявлення шахрайства.
- Роботизація процесів (RPA) – автоматизація рутинних банківських операцій, таких як обробка транзакцій та документів.

3. Зміни у взаємодії з клієнтами: інновації докорінно змінюють спосіб взаємодії банків з клієнтами. Завдяки автоматизованим рішенням, чат-ботам, віртуальним асистентам та CRM-системам банки можуть

пропонувати персоналізовані послуги та швидке вирішення проблем клієнтів. Інновації дозволяють банкам краще розуміти потреби своїх клієнтів, збирати і аналізувати дані для створення індивідуальних пропозицій.

4. Безпека і боротьба з шахрайством: з поширенням цифрових послуг важливим завданням банків стає забезпечення безпеки фінансових операцій та конфіденційності даних клієнтів. Інновації у сфері кібербезпеки, такі як багатофакторна автентифікація, біометрія, блокчейн та аналіз великих даних (Big Data), допомагають банкам захищати клієнтів від фінансового шахрайства та кібератак.
5. Розвиток нових банківських продуктів і послуг: інновації дають можливість банкам розробляти нові продукти, що задовольняють змінювані потреби ринку. Наприклад:
 - Криптовалюти та цифрові активи – нові способи інвестування та зберігання капіталу.
 - Peer-to-peer (P2P) кредитування – моделі, що дозволяють клієнтам надавати і отримувати кредити безпосередньо між собою без участі банків.
 - Цифрові платформи – банки створюють платформи для інтеграції різних фінансових послуг в єдиний інтерфейс, що дозволяє клієнтам отримати доступ до багатьох послуг через один додаток.
6. Зниження витрат і підвищення ефективності: інновації сприяють автоматизації багатьох банківських процесів, що зменшує витрати на ведення бізнесу та дозволяє банкам ефективніше працювати. Це стосується як обробки транзакцій, так і управління ризиками. Наприклад, завдяки алгоритмам штучного інтелекту банки можуть автоматично аналізувати великі обсяги даних для прийняття рішень щодо кредитування або управління активами.
7. Доступ до глобальних ринків: інновації дозволяють банкам і фінансовим установам легко інтегруватися в глобальні ринки, зменшуючи бар'єри для

транскордонних платежів та інвестицій. Це особливо важливо для розвитку малого і середнього бізнесу, який тепер має можливість працювати на міжнародних ринках, використовуючи зручні фінансові сервіси.

8. Розвиток «необанків»: це цифрові банки, що функціонують без фізичних відділень і використовують виключно онлайн-інфраструктуру. Такі банки швидко набирають популярність завдяки своїй зручності, низьким комісіям і сучасним фінансовим рішенням. Необанки, такі як Revolut або Monzo, пропонують інноваційні продукти та сервіси, що конкурують з традиційними банками.

Інновації у фінансовому секторі та банківській системі змінюють традиційні підходи до ведення бізнесу. Вони сприяють підвищенню ефективності, зменшенню витрат, покращенню клієнтського досвіду і забезпечують більшу безпеку операцій. Впровадження нових технологій створює нові можливості для банків, дозволяючи їм адаптуватися до сучасних викликів і займати провідні позиції на ринку. Однак інновації також вимагають значних інвестицій і впровадження нових підходів до управління ризиками та взаємодії з клієнтами.

1.3. Теоретичні підходи до оцінки ефективності банківської діяльності в умовах інновацій

Ефективність банківського сектору в сучасних умовах залежить не лише від здатності банків адаптуватися до мінливого середовища, але й від їх намагання активно впроваджувати інноваційні технології у свою діяльність. Інновації надають клієнтам раніше недоступні можливості, такі як свобода вибору, легкість доступу (в будь-який час і в будь-якому місці), швидкість проведення операцій, а також контроль і незалежність у проведенні фінансових операцій. Це вимагає нових банківських технологій, які спрощують взаємодію

між клієнтами та банками і скорочують час, необхідний для проведення стандартних операцій. Паралельно банки змушені постійно оновлювати свої технології, послуги та продукти, вдосконалювати системи управління, підвищувати професійний рівень працівників та переглядати свої мотиваційні стратегії.

Серед основних підходів до розуміння поняття «інновації» можна виділити наступні:

- Інновації розглядаються як інвестиції в нові технології, сучасні методи управління та організації праці, які стосуються не лише конкретної компанії, але й галузі в цілому.
- Інновація – це цілісний процес створення, розповсюдження та використання нових технологій і продуктів для задоволення потреб споживачів.
- Інновації визначаються як новаторські дослідження та розробка нових продуктів і послуг, а також зміни в управлінні компанією з метою покращення клієнтського досвіду [4, с. 3].

Теоретичні підходи до оцінки ефективності банківської діяльності в умовах інновацій засновані на інтеграції традиційних методів аналізу банківської ефективності з новими підходами, що враховують інноваційні процеси та вплив сучасних технологій на фінансовий сектор. Оцінка ефективності банків в умовах інноваційного розвитку передбачає врахування не тільки фінансових показників, але й інших аспектів діяльності, таких як інноваційний потенціал, впровадження нових технологій і здатність банків адаптуватися до цифрових змін.

Основні теоретичні підходи до оцінки ефективності банків:

- Фінансово-економічний підхід

Традиційний фінансово-економічний підхід оцінює ефективність банківської діяльності за допомогою класичних показників, таких як рентабельність активів (ROA), рентабельність капіталу (ROE), чистий процентний дохід, коефіцієнти ліквідності, співвідношення витрат до

доходів та інші. Ці показники дають уявлення про фінансовий стан банку, але в умовах інноваційного розвитку цей підхід необхідно доповнювати іншими критеріями.

- Показники прибутковості (ROA, ROE) дають змогу оцінити здатність банку генерувати прибуток із власних ресурсів.
- Коефіцієнт операційної ефективності (співвідношення витрат до доходів) відображає, наскільки банк ефективно керує своїми витратами в контексті інноваційної діяльності.

- Інноваційний підхід

Цей підхід акцентує увагу на здатності банку впроваджувати інноваційні технології та адаптуватися до змін ринку. Оцінюється рівень інвестицій банку в новітні технології, розробка інноваційних продуктів і послуг, використання фінансових технологій (FinTech) та ефективність цифрових трансформацій.

- Рівень інноваційних витрат: цей показник відображає частку інвестицій банку в нові технології та інноваційні проекти від загальних витрат.
- Інноваційний потенціал: оцінюється здатність банку створювати нові продукти та послуги, впроваджувати новітні рішення (мобільний банкінг, блокчейн, штучний інтелект).
- Швидкість впровадження інновацій: цей критерій враховує, наскільки швидко банк реагує на технологічні зміни та адаптується до нових умов ринку.

- Клієнтоорієнтований підхід

У сучасних умовах важливим є оцінювання ефективності банку з точки зору його взаємодії з клієнтами та задоволення їхніх потреб. Оцінюються такі фактори, як якість обслуговування, впровадження клієнтоорієнтованих технологій, таких як мобільний банкінг, онлайн-банкінг, чат-боти, а також швидкість і зручність фінансових операцій.

- Індекс задоволеності клієнтів (CSI): показник, який оцінює рівень задоволення клієнтів банківськими продуктами та послугами, особливо інноваційними.
 - Кількість нових клієнтів і збереження існуючих: відображає успішність банку в залученні та утриманні клієнтів в умовах зростаючої конкуренції та впровадження інновацій.
- Стратегічний підхід
- Стратегічна оцінка ефективності банку включає аналіз його позицій на ринку, здатність до довгострокового розвитку, зокрема через впровадження інноваційних стратегій. Важливо оцінювати, наскільки ефективно банк управляє ризиками, пов'язаними з інноваційними проектами, і як це впливає на його ринкову стратегію.
- Конкурентна позиція на ринку: оцінюється частка ринку, яку займає банк, і його здатність конкурувати за рахунок інновацій.
 - Інноваційна стратегія: оцінюється, чи має банк чітку стратегію щодо впровадження інновацій і як ця стратегія реалізується на практиці.
- Інституційний підхід
- Цей підхід розглядає ефективність банку з точки зору його інтеграції в загальну фінансово-економічну систему країни. Аналізується, наскільки банк здатний сприяти економічному розвитку через фінансування інноваційних проектів, підтримку малого та середнього бізнесу, а також розвиток інноваційної інфраструктури.
- Підтримка малого і середнього бізнесу: банки, що активно фінансують інноваційні підприємства та стартапи, сприяють розвитку економіки.
 - Взаємодія з державними і міжнародними інституціями: оцінюється, наскільки банк бере участь у державних програмах підтримки інновацій та співпрацює з міжнародними інституціями для залучення інвестицій в інноваційні проекти.

- Соціально-економічний підхід

Оцінюється вплив банківської діяльності на соціальні та економічні процеси через інновації. Банки, які впроваджують нові технології та фінансують інноваційні проекти, сприяють розвитку економіки, створенню робочих місць та покращенню добробуту населення.

- Соціальний ефект від інновацій: оцінюється, наскільки впровадження інновацій сприяє покращенню якості життя громадян і розвитку соціальної інфраструктури.
- Екологічна ефективність: важливим фактором є здатність банків підтримувати «зелені» інновації, які сприяють сталому розвитку.

Теоретичні підходи до оцінки ефективності банківської діяльності в умовах інновацій повинні включати як фінансово-економічні критерії, так і інноваційні та соціальні аспекти. Інтеграція нових технологій та адаптація до цифрової економіки вимагає розширення традиційних підходів до оцінки ефективності банку. Це дозволяє не тільки аналізувати поточний стан банку, але й передбачати його здатність до інноваційного розвитку та забезпечення конкурентоспроможності в майбутньому.

Інновації в банківській сфері представляють собою новітні технології, продукти та послуги, які впроваджуються на фінансовому ринку. Однак, перш ніж оцінювати власне інноваційний процес, важливо розглянути основні теоретичні засади поняття «інновація». Інноваційна діяльність банків полягає в кінцевому результаті вдосконалення діяльності банку, що базується на модернізації банківських продуктів, послуг, управлінських процесів та їхньої реалізації. Основною метою цього процесу є збереження та зміцнення конкурентних позицій банку на фінансовому ринку.

Особливості інновацій, що впроваджуються в банківському секторі, можна виділити наступні:

- а. впровадження інноваційних технологій у банківській сфері ускладнюється через вплив системи регулювання та нагляду, що стримує їх розвиток;

- б. більшість інновацій у банках виникають як відповідь на попит споживачів або ж запозичуються з інших галузей економіки;
- в. основним інструментом захисту інтелектуальної власності на інновації в банківській сфері є використання ноу-хау та авторських прав;
- г. витрати на інноваційні розробки в банках знижуються за рахунок того, що вони здебільшого базуються на прикладних і практичних дослідженнях, а не на фундаментальних науково-технічних дослідженнях[4, с. 4].

Сьогодні в банківському секторі впроваджено низку інноваційних технологій, такі як:

1. Безконтактні платежі. Сучасні технології, такі як MasterCard, PayPass та VisapayWave, дозволяють здійснювати оплату простим прикладанням пластикової картки до терміналу або банкомату. Більшість українських торгових мереж вже використовують технологію PayPass для зручності своїх клієнтів.
2. Біометрична ідентифікація. У 2012 році японський банк Ogaki Kyoritsu Bank став одним з перших банків, який запровадив банкомати, що дозволяють клієнтам отримувати доступ до своїх рахунків за допомогою відбитків пальців або долоні. Деякі банки також впровадили технологію, яка ідентифікує клієнтів, порівнюючи їхні паспортні фотографії з реальним положенням очей.

Крім того, незабаром очікується випуск карток із вбудованими відбитками пальців, які дозволять клієнтам знімати готівку і здійснювати покупки без введення PIN-коду. Ця технологія була розроблена норвезьким стартапом Zwipec у співпраці з платіжною системою MasterCard; у 2015 році компанія Alibaba представила інноваційну систему ідентифікації власників карток, яка вимагає фото для введення PIN-коду.

3. Технологія блокчейн. Блокчейн – це децентралізована база даних без центрального органу управління. Всі транзакції, що здійснюються в ній, відбуваються без адміністративного нагляду. Наприклад, контракти можна підписувати без нотаріуса, а для купівлі нерухомості не потрібна державна

реєстрація. Основними рисами цієї технології є децентралізація, незворотність і неможливість змінити зареєстровані транзакції. Суть цієї технології полягає в тому, що кожен блок містить набір підтверджених транзакцій. Блокчейн працює без посередників, а справжність транзакцій гарантується самою системою та її учасниками. Світові банки, такі як Goldman Sachs, JP Morgan, Credit Suisse та Barclays, активно досліджують технологію блокчейн.

4. Ще одна інновація, яку впроваджують банки, – безконтактні платежі на основі NFC. Ця технологія дозволяє здійснювати платежі за допомогою смартфонів у магазинах і терміналах; системи NFC, такі як Visa PayWave і MasterCard PayPass, швидко поширюються в Україні та інших країнах.
5. Системи інтернет-банкінгу. Це насамперед онлайн-платформи, інтегровані фінансові екосистеми, які надають споживачам широкий спектр послуг. Зокрема, це перевірка залишків на рахунках, переказ грошей всередині країни та за кордон, отримання виписок про транзакції, оплата рахунків, відкриття депозитів, конвертація валют, замовлення додаткових платіжних карток. Особлива увага приділяється мобільним додаткам, оскільки смартфони стали основним інструментом для здійснення більшості банківських операцій. Лідером українського ринку інтернет-банкінгу є Приват24, розроблений Приватбанком і активно використовуваний багатьма українцями.

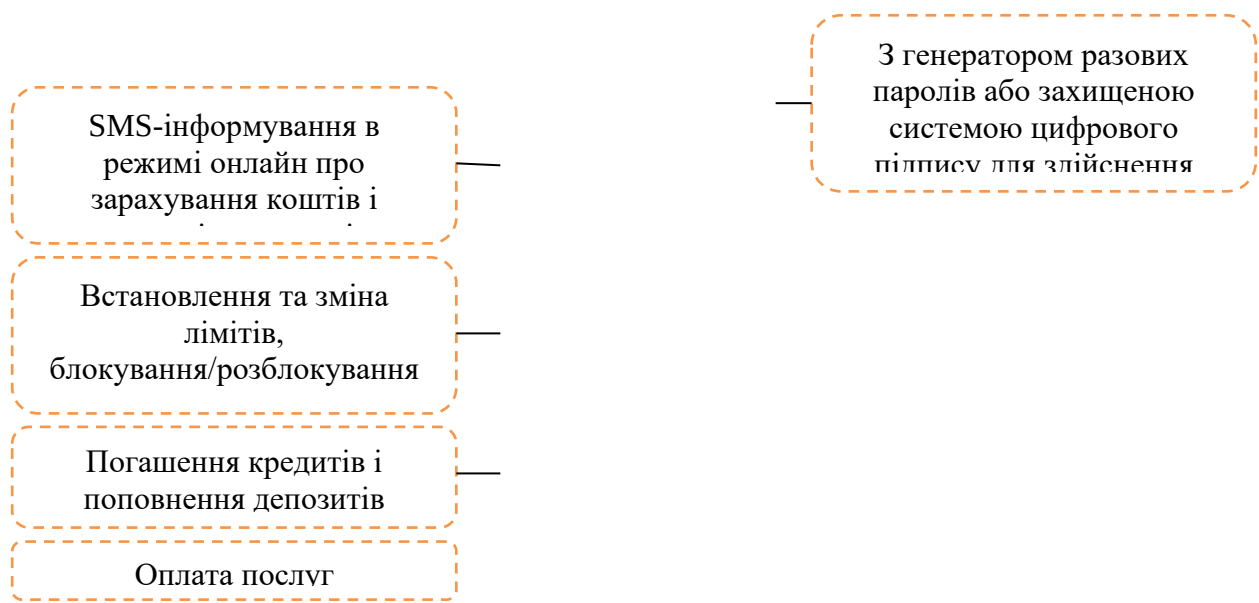

Рис. 1.1. Сучасний Інтернет-банкінг
(Джерело: складено та побудовано автором за матеріалами [5])

6. Однією з переваг інноваційних банківських рішень є можливість здійснювати фінансові операції в режимі 24/7, що вже є звичною практикою в банківському секторі. Банки також використовують різні онлайн-платформи, такі як WeChat, Facebook Messenger та Google Hangouts, для спілкування та консультацій зі своїми клієнтами. Ще однією інновацією є використання терміналів та SMS для доступу до кредитів. В Україні Приватбанк запустив систему надання кредитів через банкомати.
7. Технологія віртуального банкінгу дозволяє надавати послуги, які не поступаються традиційним банкам. Світовими лідерами в цій сфері є Ally Bank, Discover Bank та Перший Інтернет Банк, які успішно впровадили модель віртуального банку. Ці послуги доступні скрізь, де є інтернет-зв'язок. Єдиним віртуальним банком, який наразі працює в Україні, є MonoBank[4, с. 4-5].

В Україні активне впровадження інноваційних технологій у банківській сфері здійснюють такі установи, як АТ КБ «Приватбанк», АТ «Райффайзен Банк», АТ «Ощадбанк», АТ «Укресімбанк», АТ «ПУМБ» та АТ «Сенс Банк».

Водночас найбільшим лідером у цьому напрямку є АТ КБ «Приватбанк». Це свідчить про те, що впроваджувані ним продукти та послуги є унікальними, а дистанційне обслуговування пропонує широкий спектр послуг і продуктів, що робить його ефективним і зручним для користувачів.

Усі учасники банківського сектору вважають інновації ключовим фактором успішного розвитку кожної банківської установи. Основними пріоритетами банків є: підвищення рівня кібербезпеки, здійснення цифрової трансформації, залучення та розвиток талантів, а також зростання ефективності через інновації. Для досягнення цих цілей банки активно інвестують у нові технології, приділяючи особливу увагу:

- зміцненню конкурентних позицій і збільшенню частки ринку;
- розвитку способів залучення і утримання клієнтів;
- зменшенню витрат і підвищенню операційної ефективності;
- пом'якшенню зростаючих кіберризиків;
- одержанню доступу до інноваційних бізнес-моделей.

Інноваційний розвиток банківського сектору в Україні активно підтримується провідними банківськими установами. Впровадження сучасних технологій, особливо в сфері дистанційного обслуговування, дозволяє банкам значно розширити спектр послуг, підвищити їхню ефективність та зручність для клієнтів. АТ КБ «Приватбанк» залишається лідером у цій сфері, демонструючи, що інноваційні рішення можуть бути не лише корисними, але й унікальними на ринку, забезпечуючи високу конкурентоспроможність та якість банківських продуктів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК» В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

2.1. Загальна фінансова характеристика АТ КБ «Приватбанк»

АТ КБ «Приватбанк» є універсальним банком, що зосереджений на роздрібному сегменті, активно розвиває послуги для малого та середнього бізнесу, а також вибірково працює у корпоративному секторі.

Банк розпочав свою діяльність у березні 1992 року, діючи на основі ліцензії Національного банку України (НБУ). Станом на сьогодні, в Державному реєстрі банків зареєстровано 1 209 підрозділів Приватбанку, включно з 9 філіями, 1 представництвом та 1 199 відділеннями різних груп (водночас 77 з цих відділень тимчасово призупинили свою діяльність).

Структура «Приватбанку» включає:

- Головний офіс, розташований у місті Дніпро;
- Дочірній банк у Латвії та філії в Італії, Португалії та на Кіпрі.

Корпоративне управління банком здійснюється єдиним акціонером – Кабінетом Міністрів України, якому належить 100% акцій. Основним органом управління є Наглядова рада, що контролює роботу Правління та захищає інтереси вкладників, кредиторів та акціонерів. До складу Наглядової ради входять кілька комітетів, зокрема: з аудиту, ризиків, корпоративного управління, технологій, даних та інновацій, а також стратегії та трансформації.

Правління «Приватбанку» відповідає за поточну діяльність банку і звітує перед Загальними зборами акціонерів та Наглядовою радою, забезпечуючи реалізацію їхніх рішень. Компетенція, структура та порядок роботи Правління визначаються Статутом банку та Положенням про Правління. Правління вирішує всі питання щодо управління поточною діяльністю, за винятком тих, що належать до виключної компетенції Загальних зборів акціонерів та Наглядової ради.

Заснований у 1992 році, ПриватБанк пройшов складний шлях становлення: від невеликого регіонального банку до найбільшого фінансового інституту України. Його історія відображає ключові етапи трансформації банківської системи країни, включаючи періоди економічної кризи, націоналізації та стрімкого впровадження фінансових технологій (див. Додаток А).

Місія «ПриватБанку» полягає у сприянні розвитку економіки, зростанні бізнесу та здійсненні мрій приватних клієнтів через надання фінансових послуг найвищої якості. Слоган банку – «ПриватБанк – беремо і робимо».

Перш ніж перейти до аналізу інноваційної діяльності АТ КБ «ПриватБанк», необхідно спершу розглянути фінансову та операційну базу, на якій банк будує свою роботу. Ця основа є критично важливою для розуміння потенціалу банку в розвитку та впровадженні інноваційних рішень, що сприятимуть його подальшому зміцненню та підвищенню конкурентоспроможності на ринку.

Рис. 2.1. Динаміка кількості відділень АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр.,
одиниць

(Джерело: складено та побудовано автором згідно фінансової звітності
АТ КБ «ПриватБанк»[8-12])

Дані рис. 2.1 свідчать про те, що динаміка кількості відділень АТ КБ «ПриватБанк» протягом досліджуваного періоду мала тенденцію до зменшення. Цей процес зумовлений оптимізацією мережі, цифровізацією, зміною ринкових умов, стратегічними пріоритетами. Скорочення відділень із ~2 240 одиниць у 2019 році до ~1 300 у 2023 році є результатом прагнення банку адаптуватися до викликів часу, оптимізувати витрати та впроваджувати інновації. У перспективі, зростання популярності цифрових рішень та мобільного банкінгу ймовірно сприятиме подальшому зниженню залежності від фізичної мережі, зосереджуючи ресурси на створенні якісних онлайн-продуктів.

АТ КБ «ПриватБанк» активно розвиває мережу терміналів самообслуговування та банкоматів, що є невід'ємною частиною його інноваційної стратегії. Термінали самообслуговування дозволяють клієнтам здійснювати широкий спектр банківських операцій без необхідності відвідування відділень. Серед основних функцій терміналів: поповнення рахунків і карток, погашення кредитів, оплата комунальних послуг та інших платежів, перекази між рахунками, оформлення депозитів та замовлення банківських продуктів. Термінали значно спрощують доступ до банківських

послуг, скорочують час очікування у відділеннях та підвищують ефективність обслуговування.

Мережа банкоматів «ПриватБанку» також є однією з найбільших в Україні. Вона дозволяє клієнтам знімати готівку, перевіряти залишок на рахунок, поповнювати мобільний телефон і здійснювати інші операції. Банкомати «ПриватБанку» підтримують функції безконтактної оплати та інтегровані з мобільним додатком «Приват24», що дозволяє знімати кошти без використання картки. Така інфраструктура забезпечує зручність для клієнтів, підвищує доступність банківських послуг і є важливим елементом стратегії цифровізації банку.

Аналіз активів АТ КБ «ПриватБанк» є ключовим аспектом для оцінки фінансового стану банку та його здатності до впровадження інноваційних технологій. ПриватБанк, як найбільший державний банк України, відіграє важливу роль у національній фінансовій системі, а його активи є важливим показником стабільності, ліквідності та ефективності (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Структура активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

Показник	2019		2020		2021		2022		2023	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Грошові кошти та їх еквіваленти	28601,1	5,2	27029,6	4,8	28117,7	4,8	40566,8	5,5	79648,1	9,1
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	84680,2	15,3	100749,8	17,8	93096,4	16,0	95716,2	13,0	100376,5	11,4
У т.ч. що рефінансуються НБУ	84680,2	15,3	100749,8	17,8	93096,3	16,0	95716,2	13,0	100376,5	11,4
Кошти в інших банках	17803,1	3,2	23653,4	4,2	25839,7	4,4	60233,7	8,2	75061,5	8,5
Кредити та заборгованість клієнтів	61033,3	11,1	56805,1	10,0	70193,0	12,0	71355,3	9,7	95637,8	10,9

У тому числі кредити та заборгованість юридичних осіб	14883,0	2,7	14502,1	2,6	18537,7	3,2	28133,3	3,8	35491,1	4,0
У тому числі кредити та заборгованість фізичних осіб	46150,3	8,4	42303,0	7,5	51655,3	8,9	43222,0	5,9	60146,6	6,8
Чисті активи, усього	314105,9	56,9	386939,6	68,3	407256,7	69,9	549674,0	74,5	686613,3	78,0
Загальні активи, усього	552058,1	100,0	566179,3	100,0	582851,1	100,0	737413,9	100,0	879800,1	100,0
Довідково: ОВДП	140199,1	-	195296,9	-	206216,8	-	235871,0	-	255668,0	-

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [46-50])

Відповідно з даними таблиці 2.1 грошові кошти та їх еквіваленти АТ КБ «ПриватБанк» протягом періоду 2019-2023 років мали різну тенденцію, зокрема, в 2020 році порівняно з 2019 роком зменшились – на 1571,5 млн. грн. або на 5,5%, в 2021 році в порівнянні з 2020 роком збільшились – на 1088,1 млн. грн. або на 4%, в 2022 році порівняно з 2021 роком можемо спостерігати різке збільшення – на 12449,1 млн. грн. або 44,3%, в 2023 році в порівнянні з 2022 роком також різке збільшення – на 39081,3 млн. грн. або на 96,3% (рис. 2.2).

Кредити та заборгованість клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» демонструють різну тенденцію протягом 2019-2023 рр., зокрема в 2020 році порівняно з 2019 роком зменшились – на 4228,2 млн. грн. або на 6,9%, а протягом 2021-2023 років мали тенденцію до збільшення, зокрема, в 2021 році порівняно з 2020 роком збільшились – на 13387,9 млн. грн. або 23,6%, в 2022 році порівняно з 2021 роком – на 1162,3 млн. грн. або на 1,7%, в 2023 році порівняно з 2022 роком – на 24282,5 млн. грн. або на 34%.

Основу активів становлять ОВДП, що мають стійку тенденцію до збільшення та зросли на 39,3% (на 55097,8 млн. грн.) у 2020 році проти 2019 року, у 2021 році проти 2020 року – на 5,6% (на 10919,9 млн. грн.), у

2022 році проти 2021 року – на 14,4% (на 29654,2 млн. грн.), у 2023 році проти 2022 року – на 8,4% (на 19797 млн. грн.).

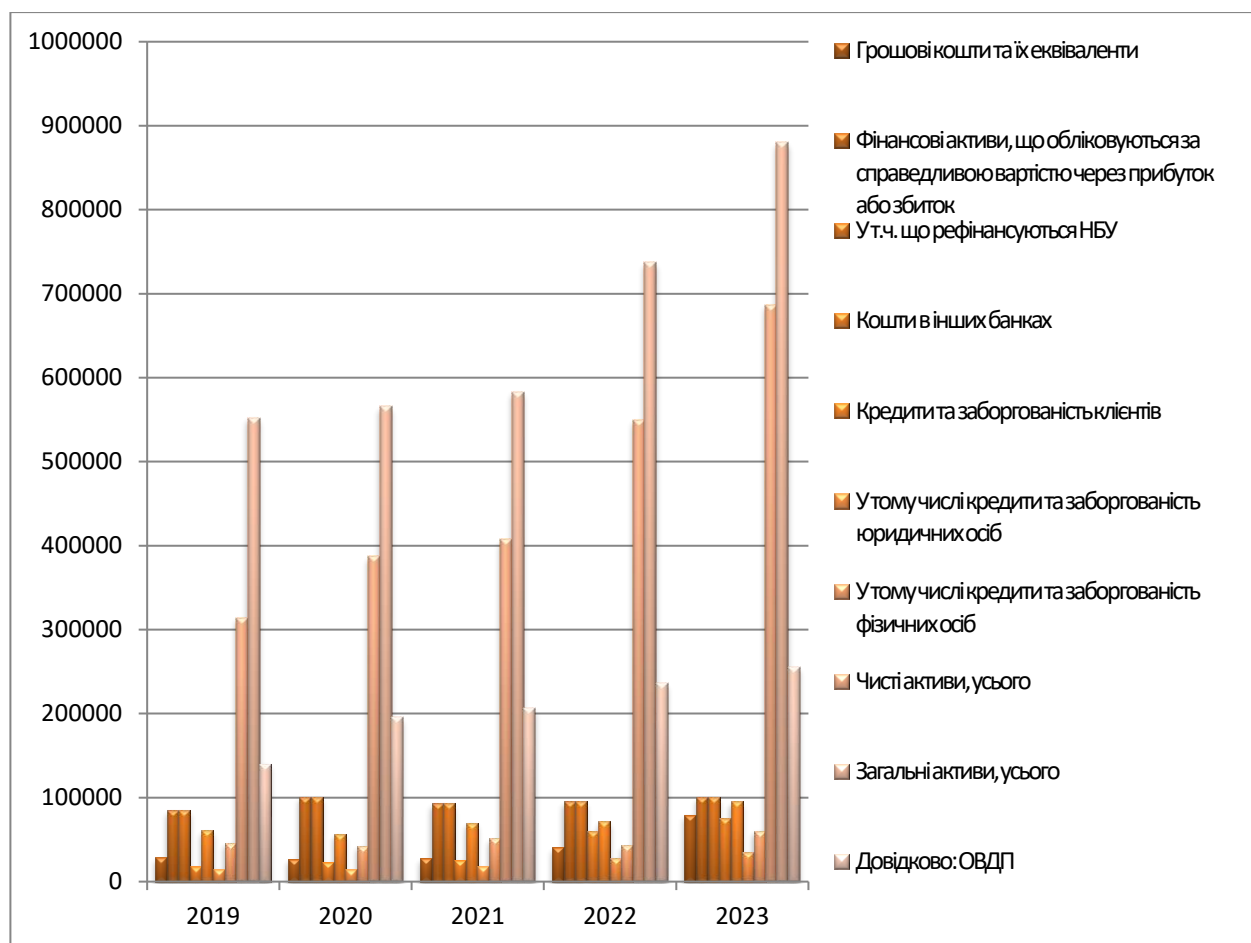

Рис. 2.2. Структура активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.
(Джерело: складено автором згідно таблиці 2.1)

Таблиця 2.2

Динаміка структури активів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

Показник	2020/2019		2021/2020		2022/2021		2023/2022	
	Відхилення							
	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%
Грошові кошти та їх еквіваленти	-1571,5	-5,5	1088,1	4,0	12449,1	44,3	39081,3	96,3
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через	16069,6	19,0	-7653,4	-7,6	2619,8	2,8	4660,3	4,9

прибуток або збиток								
У т.ч. що рефінансуються НБУ	16069,6	19,0	-7653,5	-7,6	2619,9	2,8	4660,3	4,9
Кошти в інших банках	5850,3	32,9	2186,3	9,2	34394	133,1	14827,8	24,6

Продовження таблиці 2.2

Кредити та заборгованість клієнтів	-4228,2	-6,9	13387,9	23,6	1162,3	1,7	24282,5	34,0
У тому числі кредити та заборгованість юридичних осіб	-380,9	-2,6	4035,6	27,8	9595,6	51,8	7357,8	26,2
У тому числі кредити та заборгованість фізичних осіб	-3847,3	-8,3	9352,3	22,1	-8433,3	-16,3	16924,6	39,2
Чисті активи, усього	72833,7	23,2	20317,1	5,3	142417,3	35,0	136939,3	24,9
Загальні активи, усього	14121,2	2,6	16671,8	2,9	154562,8	26,5	142386,2	19,3
Довідково: ОВДП	55097,8	39,3	10919,9	5,6	29654,2	14,4	19797	8,4

(Джерело: складено та побудовано автором згідно таблиці 2.1)

Зменшення грошових коштів «ПриватБанку» у 2020 році було спричинене впливом пандемії COVID-19, економічною невизначеністю та обмеженням економічної активності. Натомість у 2021-2023 роках відбулося поступове відновлення економіки, а особливо різке зростання в 2022-2023 роках можна пояснити підтримкою з боку держави, міжнародними фінансовими потоками, адаптацією банку до умов війни та залученням додаткових коштів від населення і бізнесу.

Зменшення кредитного портфеля АТ КБ «Приватбанк» в 2020 році свідчить про обережну стратегію банку в умовах кризи, тоді як зростання обсягів кредитування у 2021-2023 роках свідчить про стабілізацію та відновлення банку. Це вказує на ефективну роботу банку в управлінні ризиками та його роль у підтримці економіки України під час відновлення і навіть в умовах війни.

Оснoву активів становлять ОВДП, що свідчить про орієнтацію банку на підвищення фінансової стабільності, зниження ризиків та підтримку ліквідності в умовах економічної нестабільності. Хоча це дозволяє банку мінімізувати ризики та забезпечити стабільні доходи, у довгостроковій перспективі така стратегія може впливати на його конкурентоспроможність і можливість отримання вищих прибутків через активну кредитну діяльність.

Таблиця 2.3

Структура капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

Показник	2019		2020		2021		2022		2023	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Статутний капітал	206059,7	377,9	206059,7	390,1	206059,7	309,3	206059,7	356,6	206059,7	242,9
Резервні та інші фонди банку	6850,4	12,6	8480,9	16,1	9696,0	14,6	11448,5	19,8	12958,4	15,3
Резерви переоцінки	11514,8	21,1	9925,3	18,8	8082,9	12,1	-2993,7	-5,2	10432,4	12,3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-169918,7	-311,6	-171664,8	-325,0	-157246,9	-236,1	-156748,4	-271,2	-144628,6	-170,5
Усього власного капіталу	54528,9	100,0	52823,9	100,0	66614,5	100,0	57788,8	100,0	84844,7	100,0

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [46-50])

Відповідно з даними таблиці 2.3 протягом періоду 2019-2023 років обсяг власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк» мав різну тенденцію, зокрема, у 2020 році порівняно з 2019 роком зменшився – на 1705 млн. грн. або на 3,1%, а у 2021 році в порівнянні з 2020 роком збільшився – на 13790,6млн. грн. або на 26,1%, у 2022 році порівняно з 2021 роком зменшився – на 8825,7 млн. грн. або на 13,2%, у 2023 році в порівнянні з 2022 роком різко збільшився – на 27055,9 млн. грн. або на 46,8% (рис. 2.3).

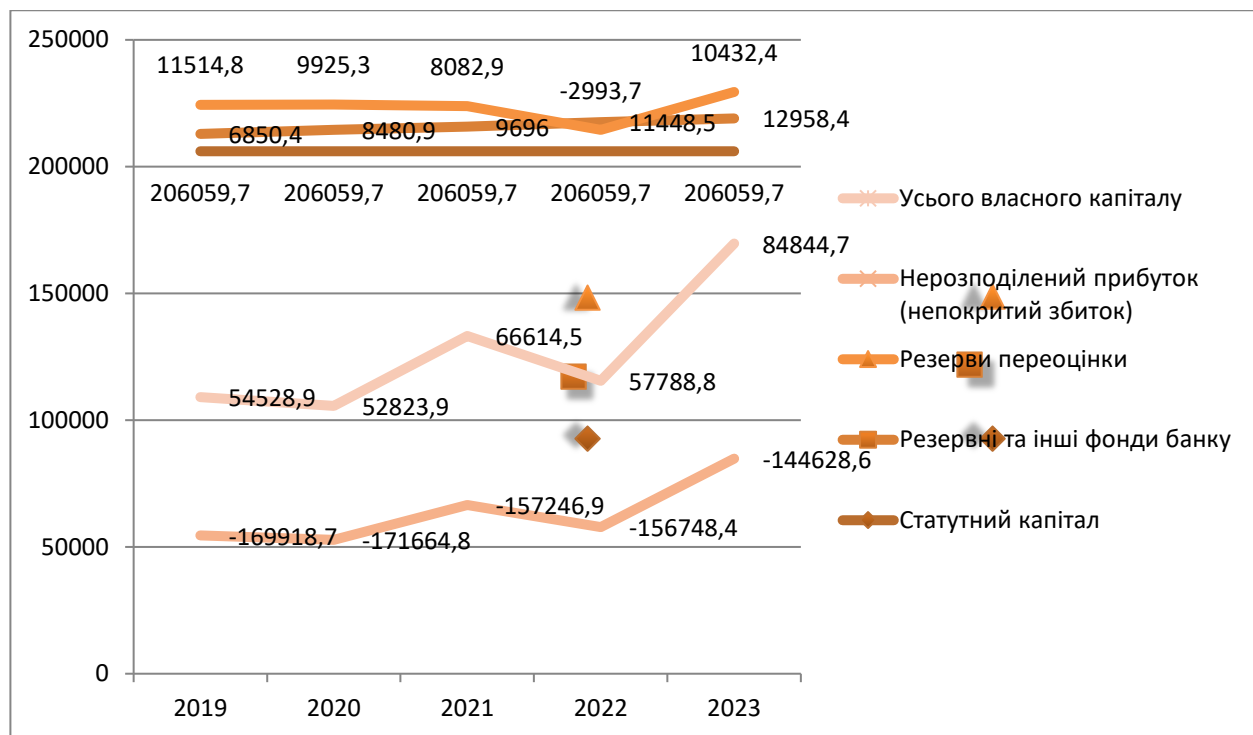

Рис. 2.3. Структура капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за 2019–2023 рр., млн. грн.
(Джерело: складено автором згідно таблиці 2.3)

Таблиця 2.4

Динаміка власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк» за 2019–2023 рр., млн. грн.

Показник	2020/2019		2021/2020		2022/2021		2023/2022	
	Відхилення							
	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%
Резервні та інші фонди банку	1630,5	23,8	1215,1	14,3	1752,5	18,1	1509,9	13,2
Резерви переоцінки	-1589,5	-13,8	-1842,4	-18,6	-11076,6	-137,0	13426,1	-448,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-1746,1	1,0	14417,9	-8,4	498,5	-0,3	12119,8	-7,7
Усього власного капіталу	-1705	-3,1	13790,6	26,1	-8825,7	-13,2	27055,9	46,8

(Джерело: складено та побудовано автором згідно таблиці 2.3)

Коливання обсягу власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк» у період 2020–2023 років відображають вплив глобальних і внутрішніх криз, таких як пандемія

та війна, а також здатність банку адаптуватися до цих викликів. Успішне відновлення капіталу в 2023 році свідчить про фінансову стійкість ПриватБанку та його здатність підтримувати стабільність у складних умовах завдяки державній підтримці та ефективній управлінській стратегії.

Таблиця 2.5

Структура зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

Показник	2019		2020		2021		2022		2023	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Кошти отримані від НБУ	7720,8	3,0	0	-	0	-	0	-	0	-
Кошти банків	201,1	0,1	2,2	0,0	2,5	0,0	0,3	0,0	0,5	0,0
Кошти клієнтів	231386,4	89,1	309536,2	92,6	321705,4	94,4	464871,5	94,5	549686,6	91,3
у тому числі кошти суб'єктів госп-ня та небанк.фі н. установ	50195,1	19,3	84236,9	25,2	95089,8	27,9	130327,4	26,5	157329,3	26,1
у тому числі кошти фізичних осіб	181013,3	69,7	225042,9	67,4	226373,3	66,5	333937,1	67,9	391514,0	65,1
Усього зобов'язань	259577,0	100,0	334115,7	100,0	340642,1	100,0	491885,2	100,0	601768,6	100,0

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [46-50])

Відповідно з даними таблиці 2.5 протягом періоду 2019-2023 років обсяг зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» мав стабільну тенденцію до збільшення, зокрема, у 2020 році порівняно з 2019 роком збільшився – на 74538,7 млн. грн. або на 28,7%, у 2021 році в порівнянні з 2020 роком – на 6526,4млн. грн. або на 2%, у 2022 році порівняно з 2021 роком – на 151243,1 млн. грн. або на 44,4%, у 2023 році в порівнянні з 2022 роком – на 109883,4 млн. грн. або на 22,3% (рис. 2.4).

Основу обсягу зобов'язань становлять кошти клієнтів, а саме кошти фізичних осіб, які протягом періоду 2019-2023 років мали тенденцію до

збільшення (у 2019 році кошти клієнтів склали – 231386,4 млн. грн., у 2023 році – 549686,6 млн. грн.).

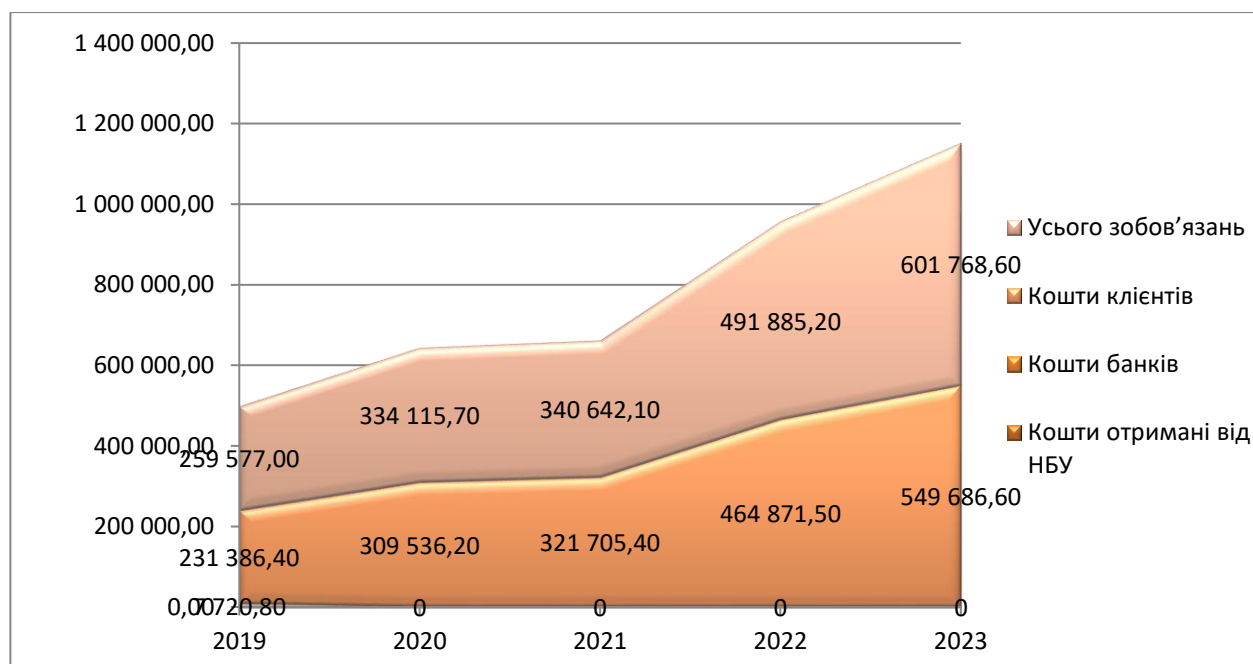

Рис. 2.4. Структура зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

(Джерело: складено автором згідно таблиці 2.5)

Таблиця 2.6

Динаміка зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

Показник	2020/2019		2021/2020		2022/2021		2023/2022	
	Відхилення							
	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%
Кошти отримані від НБУ	-7720,8	-100	0	-	0	-	0	-
Кошти банків	-198,9	-98,9	0,3	13,6	-2,2	-88	0,2	66,7
Кошти клієнтів	78149,8	33,8	12169,2	3,9	143166,1	44,5	84815,1	18,2
у тому числі кошти суб'єктів госп-ня та небанк.фін. установ	34041,8	67,8	10852,9	12,9	35237,6	37,1	27001,9	20,7
у тому числі кошти фізичних осіб	44029,6	24,3	1330,4	0,6	107563,8	47,5	57576,9	17,2
Усього зобов'язань	74538,7	28,7	6526,4	2,0	151243,1	44,4	109883,4	22,3

(Джерело: складено та побудовано автором згідно таблиці 2.5)

Збільшення обсягу зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2019-2023 років було пов'язано з кількома ключовими факторами, зокрема зростання депозитної бази, запозичень та фінансових зобов'язань перед державою. Хоча це створювало додаткове фінансове навантаження на банк, водночас це дозволило йому підтримувати ліквідність, забезпечувати стабільну роботу в умовах криз і фінансувати важливі державні та комерційні проєкти. Збільшення зобов'язань свідчить про активну роль банку на ринку та його здатність залучати ресурси для розвитку.

Зростання коштів фізичних осіб у ПриватБанку протягом 2019-2023 років свідчить про підвищену довіру до банку, його стабільну фінансову позицію та активну роль у залученні ресурсів для забезпечення операційної діяльності. Це дозволило банку покращити свою ліквідність, підтримати кредитну активність і зберегти стійкість навіть в умовах економічної нестабільності. Збільшення депозитної бази також сприяє зменшенню витрат на залучення ресурсів, що позитивно відображається на фінансових показниках банку.

Таблиця 2.7

Структура фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр.,
млн. грн.

Показник	2019		2020		2021		2022		2023	
	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%	Σ	%
Процентн і доходи	33841,0	71,0	33563,1	62,8	9992,0	78,8	43685,5	59,7	66237,3	65,2
Процентн і витрати	14174,1	29,8	11961,4	22,4	1787,8	14,1	3768,1	5,1	6616,3	6,5
Чистий процентн ий дохід/(Чисті процентні витрати)	19666,8	41,3	21601,6	40,4	8204,2	64,7	39917,4	54,5	59621,0	58,7
Чистий комісійни й дохід/(Чисті комісійні витрати)	18188,6	38,2	18760,8	35,1	3237,2	25,5	20439,9	27,9	24438,8	24,0
Торговий результат	7588,1	15,9	11696,5	21,9	865,3	6,8	9504,9	13,0	13756,2	13,5

Продовження таблиці 2.7

Всього доходів	47635,3	100,0	53463,1	100,0	12672,6	100,0	73233,3	100,0	101637,5	100,0
Адміністративні та інші операційні витрати	14662,3	97,6	18597,4	63,8	6628,0	98,5	22233,8	57,7	24372,5	84,4
Всього витрат	15026,5	100,0	29166,4	100,0	6725,7	100,0	38561,3	100,0	28872,3	100,0
Прибуток /(збиток) до оподаткування	32608,8	-	24296,7	-	5947,0	-	34672,0	-	72765,3	-
Прибуток /(збиток) після оподаткування	32609,2	-	24302,2	-	4873,3	-	30198,0	-	37764,7	-

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [46-50])

Проаналізувавши таблицю 2.7, бачимо, що за підсумками 2023 року сума доходів АТ КБ «ПриватБанк» склала 101637,5 млн. грн. та була значно вищою у порівнянні з 2019, 2020, 2021 та 2022 роками (у 2019 році сума доходів складала – 47635,3 млн. грн., у 2020 році – 53463,1 млн. грн., у 2021 році – 12672,6 млн. грн., а у 2022 році – 73233,3 млн. грн.) (рис. 2.5).

Сума витрат АТ КБ «ПриватБанк» демонструють різну тенденцію протягом 2019-2023 рр., зокрема в 2020 році порівняно з 2019 роком збільшилась – на 14139,9 млн. грн. або на 94,1%, в 2021 році в порівнянні з 2020 роком різко зменшилась – на 22440,7 млн. грн або на 76,9%, в 2022 році порівняно з 2021 роком спостерігаємо різке збільшення – на 31835,6 млн. грн. або на 473,3%, а у 2023 році в порівнянні з 2022 роком зменшилась – на 9689 млн. грн. або на 25,1%.

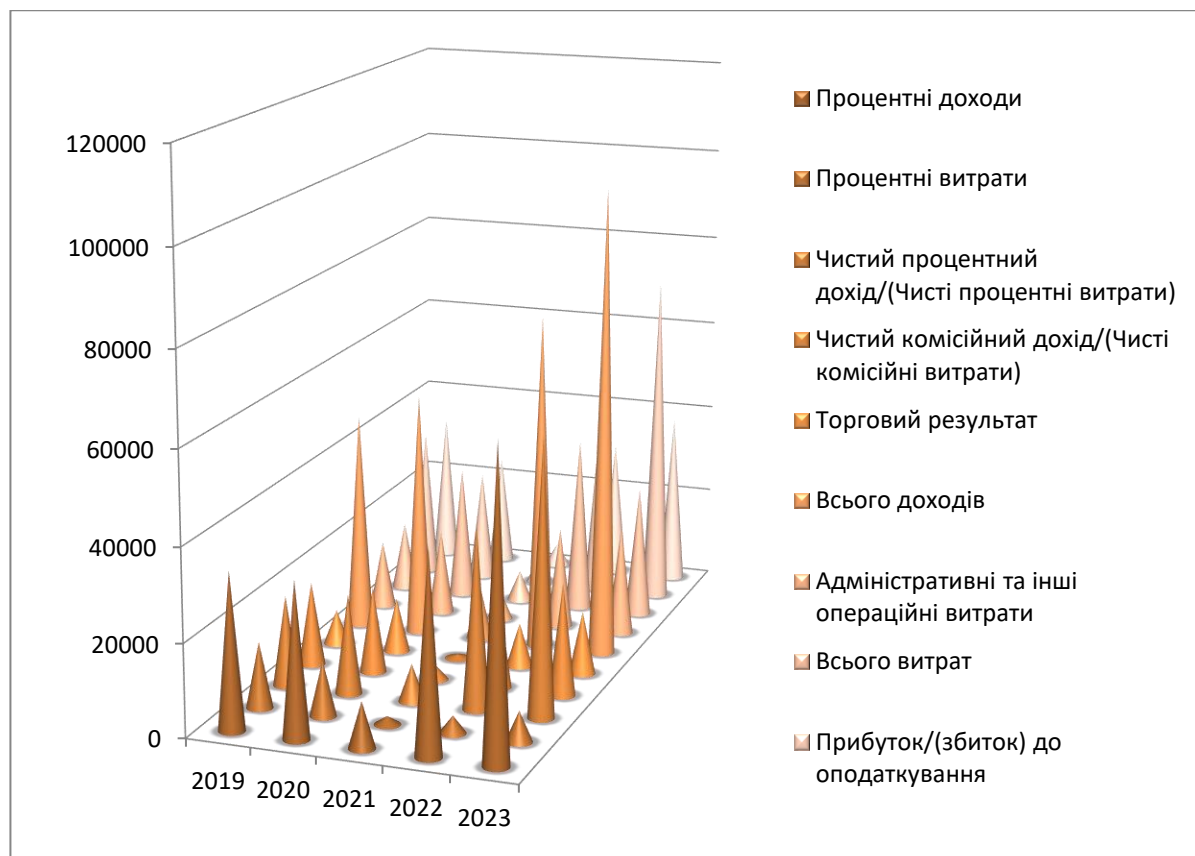

Рис. 2.5. Структура фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк» за 2019-2023 рр., млн. грн.

(Джерело: складено автором згідно таблиці 2.7)

Таблиця 2.8

Динаміка структури фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр., млн. грн.

Показник	2020/2019		2021/2020		2022/2021		2023/2022	
	Відхилення							
	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%	млн. грн	%
Процентні доходи	-277,9	-0,8	-23571,1	-70,2	33693,5	337,2	22551,8	51,6
Процентні витрати	-2212,7	-15,6	-10173,6	-85,1	1980,3	110,8	2848,2	75,6
Чистий процентний дохід/(Чисті процентні витрати)	1934,8	9,8	-13397,4	-62,0	31713,2	386,5	19703,6	49,4
Чистий комісійний дохід/(Чисті комісійні витрати)	572,2	3,1	-15523,6	-82,7	17202,7	531,4	3998,9	19,6

Торговий результат	4108,4	54,1	-10831,2	-92,6	8639,6	998,5	4251,3	44,7
Всього доходів	5827,8	12,2	-40790,5	-76,3	60560,7	477,9	28404,2	38,8

Продовження таблиці 2.8

Адміністративні та інші операційні витрати	3935,1	26,8	-11969,4	-64,4	15605,8	235,5	2138,7	9,6
Всього витрат	14139,9	94,1	-22440,7	-76,9	31835,6	473,3	-9689	-25,1
Прибуток/(збиток) до оподаткування	-8312,1	-25,5	-18349,7	-75,5	28725	483,0	38093,3	109,9
Прибуток/(збиток) після оподаткування	-8307	-25,5	-19428,9	-79,9	25324,7	519,7	7566,7	25,1

(Джерело: складено та побудовано автором згідно таблиці 2.7)

Процентні доходи показали нестабільну динаміку: суттєве зниження у 2020 та 2021 роках змінилося різким зростанням у 2022–2023 роках. Це свідчить про коливання кредитної активності та попиту на банківські послуги. Водночас процентні витрати значно скоротилися у 2021 році, але почали поступово зростати в 2022–2023 роках, що може бути пов'язано зі збільшенням вартості залучених коштів.

Незважаючи на нестабільність процентних доходів і витрат, чистий процентний дохід демонструє загальну позитивну динаміку, особливо у 2022–2023 роках, що свідчить про покращення ефективності управління процентною маржею.

У період 2021 року відбулося значне зниження чистого комісійного доходу, що може бути пов'язано із зменшенням обсягу транзакцій. Проте вже у 2022–2023 роках спостерігається його відновлення, що свідчить про активізацію клієнтської бази та впровадження нових послуг.

Торговий результат також демонструє нестабільність, особливо у 2021 році, що могло бути спричинено коливаннями валютного курсу або змінами на фінансових ринках. Зростання у 2022–2023 роках свідчить про відновлення банківських операцій із цінними паперами та валютними активами.

Доходи банку загалом продемонстрували значне зростання у 2022–2023

роках після кризового зниження у 2021 році, що підтверджує успішність антикризової стратегії та адаптацію до ринкових умов.

Зростання адміністративних витрат, особливо у 2022 році, свідчить про збільшення операційної активності, але це також може створювати тиск на фінансовий результат. Проте їх часткове стабілізування у 2023 році вказує на покращення контролю за витратами.

Хоча прибуток до та після оподаткування знизився у 2020–2021 роках, банк продемонстрував значне відновлення у 2022 році та подальше зростання у 2023 році. Це є свідченням ефективного управління ризиками та успішної реалізації інноваційних стратегій.

АТ КБ «ПриватБанк» продемонстрував стійкість та адаптивність до зовнішніх викликів, таких як економічна криза та коливання фінансових ринків. Зростання доходів і прибутковості у 2022–2023 роках свідчить про ефективність управлінської стратегії, інноваційність банківських продуктів та збільшення довіри клієнтів. Проте нестабільність окремих показників у попередні роки вказує на необхідність подальшого вдосконалення стратегій управління витратами та ризиками.

АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2019–2023 років продемонстрував високу фінансову стійкість, ефективність та адаптивність до зовнішніх викликів. Постійне зростання доходів, раціональна оптимізація витрат та інноваційний підхід дозволяють банку залишатися лідером банківського сектору України. Це забезпечує йому конкурентоспроможність і сприяє подальшому розвитку в умовах інноваційної економіки.

2.2. Аналіз ефективності інноваційних рішень українських банків

Інновації відіграють вирішальну роль у забезпеченні конкурентоспроможності банківської сфери, де технологічні рішення не лише спрощують операційні процеси, але й допомагають залучати нових клієнтів, покращувати якість обслуговування та оптимізувати витрати. Для українських

банків впровадження інновацій є надзвичайно важливим з огляду на динамічний розвиток фінансового сектору та зміни у споживчих потребах. В умовах високої конкуренції та трансформації ринку кожен банк, що прагне займати лідируючі позиції, змушений активно впроваджувати нові технології та рішення.

З огляду на вплив інновацій на ефективність роботи банків, доцільно дослідити динаміку ключових показників діяльності банківської системи України (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Основні показники діяльності банківської системи України за період 2019-2023 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	Відхилення, %
Чистий процентний дохід, млн. грн.	78891,8	84848,1	117648,2	151694,8	201387,0	155,3
Чистий комісійний дохід, млн. грн.	43961,0	46508,4	57976,6	50172,8	49977,8	13,7
Інші операційні доходи, млн. грн.	8147,0	6812,9	7488,2	8125,9	9954,9	22,2
Інші доходи, млн. грн.	3718,8	3468,2	4544,1	3266,2	4644,1	24,9
Загальні адміністративні витрати, млн. грн.	77106,0	88570,4	100392,1	106260,4	119417,5	54,9
Відрахування до резервів, млн. грн.	10713,7	31036,9	3448,0	121204,3	16935,8	58,1
Фінансовий результат поточного року, млн. грн.	63124,8	43537,4	83740,0	29277,3	159874,8	153,3

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [46-50])

Аналіз динаміки основних показників діяльності банківської системи України за період 2019-2023 років показав, що чисті доходи мали тенденцію до

зростання: процентний дохід зріс на 155,3%, комісійний – на 13,7%, операційний – на 22,2%. Водночас інші доходи збільшилися на 24,9%. Загальні адміністративні витрати збільшилися на 54,9%, а відрахування в резерви – на 58,1%. Протягом трьох досліджуваних років фінансовий результат залишався позитивним та збільшився на 153,3%.

Загалом можна зробити висновок, що впровадження інноваційних продуктів в українських банках є доцільним, оскільки це сприятиме зниженню адміністративних витрат.

Ключові зміни, що відбуваються в Україні та світі на сучасному етапі розвитку, суттєво впливають на перспективи банківської галузі та впровадження Інтернет-банкінгу, відображено в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10

Ключові зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі українських банків

Внутрішнє середовище (мікро)	Зовнішнє середовище (макро)
Нове покоління клієнтів та їх нові очікування (Millenniums, «iGen»)	Цифровізація економіки та суспільства
Підвищення конкуренції з боку компаній, що надають фінансові технології (FinTech)	Нові нормативні вимоги, регулювання та очікування
Застосування робототехніки в банківських операціях	Нові стандарти безпеки мобільних банківських послуг для швидкого й безпечного доступу
Надання послуг «домашнього банкінгу»	Багатофункціональні онлайн-сервіси, які дають змогу клієнтам повністю контролювати власні рахунки

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [15, с. 71])

Основні напрями інновацій в українських банках за останні роки включають:

- розвиток Інтернет-банкінгу та мобільного банкінгу, а також значне розширення доступних через них операцій;
- впровадження безкарткових платежів за допомогою мобільних телефонів;

- посилення присутності в соціальних мережах;
- збільшення кількості терміналів самообслуговування;
- запровадження режиму роботи «24/7»;
- послуга «електронна пошта» (перерахування залишку в копійках на рахунок або для поповнення мобільного телефону);
- індивідуалізація послуг для задоволення потреб клієнтів (переважно для VIP-клієнтів).

Порівняльний аналіз послуг, які українські банки надають через Інтернет-банкінг, дозволяє оцінити їхню технологічну ефективність, клієнтоорієнтованість та конкурентоспроможність на ринку (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Порівняльна характеристика послуг Інтернет-банкінгу серед українських банків

Назва послуги	АТ КБ «ПриватБанк» Приват24	АТ «Ощадбанк» Ощад 24/7	АТ «Укрсиббанк» UKRSIB online	АТ «Райффайзен Банк» RaiffeisenOnline UA	АТ «ПУМБ» ПУМБ
Наявність мобільного додатку	+	+	+	+	+
Відкриття рахунку	+	Частково	Частково	Частково	Частково
Вартість підключення та обслуговування	Безкоштовно	Безкоштовно	Безкоштовно	Безкоштовно	Безкоштовно
Ідентифікація клієнта за відбитком пальця	+	+	+	+	+
Погашення кредиту	+	+	+	+	+
Регулярні платежі	+	+	+	+	+
Купівля квитків	+	Частково	Немає	Немає	Немає
Оплата комунальних платежів	+	+	+	+	+
Виписки по розрахунках	+	+	+	+	+
Поповнення/Зняття WebMoney	Частково	Немає	Немає	Немає	Немає
Перекази у	+	+	+	+	+

іноземній валюті					
------------------	--	--	--	--	--

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [45, 51-54])

Деталі за кожним пунктом:

1. Наявність мобільного додатку: усі банки пропонують мобільні додатки з базовими послугами (баланс, перекази, історія операцій).
2. Відкриття рахунку: лише ПриватБанк дозволяє повністю відкрити рахунок онлайн без відвідування відділення; інші банки пропонують часткову реєстрацію або попередню заявку.
3. Вартість підключення та обслуговування: усі банки забезпечують безкоштовне підключення до Інтернет-банкінгу та мобільних додатків, хоча можуть стягувати комісію за певні операції (наприклад, валютні перекази).
4. Ідентифікація за відбитком пальця: усі банки підтримують біометричний вхід для зручності та безпеки.
5. Погашення кредиту: функція доступна в усіх банках, дозволяє легко погашати кредити через додаток.
6. Регулярні платежі: кожен банк пропонує можливість налаштувати регулярні платежі (комунальні послуги, інтернет, зв'язок тощо).
7. Купівля квитків: ПриватБанк має послугу купівлі квитків через додаток, Ощадбанк пропонує обмежені можливості для квитків; інші банки зазвичай не мають цієї опції.
8. Оплата комунальних платежів: підтримується всіма банками, що робить додатки зручними для оплати щомісячних рахунків.
9. Виписки по розрахунках: усі банки надають доступ до виписок, перегляду історії операцій.
10. Поповнення/Зняття WebMoney: ПриватБанк частково підтримує цю функцію, інші банки її не пропонують.

11.Перекази у іноземній валюті: усі банки, зазначені в таблиці, надають можливість валютних переказів, хоча можуть застосовуватися комісії та додаткові вимоги.

Доцільно дослідити інновації та додаткові можливості у п'яти українських банках: ПриватБанку, Ощадбанку, ПУМБ, Райффайзен Банку та Укрсиббанку. Кожен з них має свої особливості у впровадженні інновацій та розширенні можливостей для клієнтів (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Інновації та додаткові можливості в українських банках

Назва банку	Інновації	Додаткові можливості
АТ КБ «ПриватБанк»	□ Приват24 – один із найрозвиненіших Інтернет-банкінгів в Україні, що підтримує всі основні фінансові операції та має широкий спектр додаткових функцій. □ Цифровий кешбек – можливість отримувати кешбек за покупки в певних категоріях, що керуються через додаток. □ Біометрія та двофакторна автентифікація – доступ до додатку за відбитком пальця, скануванням обличчя. □ Цифрова картка – миттєвий випуск цифрової картки для розрахунків в Інтернеті без фізичного носія.	□ Інвестування через Приват24 – клієнти можуть вкладати кошти в облігації внутрішньої державної позики (ОВДП). □ Можливість купівлі квитків – інтеграція сервісу покупки квитків на транспортні засоби та розважальні заходи. □ Розширена підтримка клієнтів – цілодобова онлайн-підтримка, чат-боти, швидке вирішення проблем у додатку.
АТ «Ощадбанк»	□ Ощад 24/7 – додаток для мобільного та Інтернет-банкінгу з основними фінансовими операціями, зокрема переказами, оплатою комунальних послуг тощо. □ Послуги через Viber та Telegram – Ощадбанк надає можливість клієнтам отримувати сповіщення та здійснювати базові операції через популярні месенджери. □ QR-коди для оплати – підтримка QR-платежів у додатку.	□ Цифрові інструменти для пенсіонерів – спеціалізовані рахунки та карти для виплат пенсій, додаткові знижки. □ Платформа для соціальних виплат – послуги для виплат соціальних допомог. □ Підтримка в месенджерах – можливість звертатися до підтримки через месенджери (Viber, Telegram).

АТ «Укрсиббанк»	☐ Укрсиб Online – зручний мобільний додаток та Інтернет-банкінг з базовими операціями, переказами, оплатою комунальних послуг. ☐ Інтеграція з системами безконтактних платежів – Apple Pay, Google Pay. ☐ Безпека – двофакторна автентифікація, біометрична ідентифікація.	☐ Інвестиційні продукти – пропозиції для клієнтів, зацікавлених в інвестуванні (зокрема ОВДП). ☐ Програма лояльності Visa Rewards – додаткова програма з бонусами для користувачів карток Visa. ☐ Фінансові консультації для преміум-клієнтів – обслуговування преміум-класу, включаючи індивідуальні консультації з фінансових питань.
АТ «Райффайзен Банк»	☐ Raiffeisen Online – сучасний додаток для мобільного та Інтернет-банкінгу з усіма основними послугами. ☐ Платежі за допомогою Apple Pay та Google Pay – інтеграція з цифровими гаманцями для безконтактних оплат. ☐ Цифрова екосистема – новий додаток із широким спектром послуг, включаючи функцію «розумного бюджету», аналітику витрат.	☐ Програма лояльності – участь у програмі кешбеку та знижок у партнерів. ☐ Платіжні картки для бізнес-клієнтів – рішення для бізнесу, включаючи підтримку корпоративних карток та зручний облік витрат. ☐ Консультації для інвестицій – підтримка клієнтів у питаннях інвестування та керування капіталом.
АТ «ПУМБ»	☐ ПУМБ Online – мобільний додаток та Інтернет-банкінг, що надають доступ до основних фінансових послуг. ☐ Миттєва цифрова картка – можливість швидкого відкриття віртуальної картки через додаток для онлайн-покупок. ☐ Бюджетування та фінансова аналітика – функції для керування витратами, встановлення лімітів у додатку.	☐ Кредитування онлайн – оформлення кредитів через додаток без відвідування відділень. ☐ Програма лояльності та кешбек – клієнти отримують бонуси та кешбек за покупки у партнерів банку. ☐ Страхові послуги через додаток – можливість оформлення страхових продуктів, таких як автоцивілка.

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [45, 51-54])

Українські банки активно розвивають інноваційні можливості та послуги цифрового банкінгу, але кожен з них має свої специфічні сильні сторони. АТ КБ «ПриватБанк» лідирує в інноваціях, пропонуючи максимально широкий функціонал і зручність через додаток Приват24, який підтримує майже всі банківські операції. АТ «Ощадбанк» орієнтується на соціальні послуги і має зручності для пенсіонерів та отримувачів соціальних виплат, інтегруючи базові операції з месенджерами. АТ «ПУМБ» фокусується на онлайн-кредитуванні, функціях управління бюджетом та пропонує програми кешбеку, що зручно для активних клієнтів. АТ «Райффайзен Банк» інвестує у цифрову екосистему, пропонуючи «розумний бюджет» та широку програму лояльності, що приваблює клієнтів, які шукають інноваційний сервіс з вигідними пропозиціями. АТ

«Укрсиббанк» надає послуги для інвестицій і преміум-обслуговування, що робить його привабливим для клієнтів з високими вимогами до фінансових консультацій та управління капіталом.

Загалом, клієнти можуть обрати банк відповідно до своїх індивідуальних потреб: для кого важлива зручність і повнота цифрового сервісу, підходить ПриватБанк; для соціально орієнтованих клієнтів – Ощадбанк; для тих, хто шукає онлайн-кредитування та лояльність – ПУМБ; для інновацій і вигідних умов – Райффайзен; для інвестицій та преміум-обслуговування – Укрсиббанк.

АТ КБ «ПриватБанк» є прикладом банку, що активно реалізує інноваційні стратегії для забезпечення ефективної діяльності, залучення клієнтів та задоволення їхніх зростаючих потреб. Серед найпомітніших інноваційних рішень – мобільний додаток «Приват24», який дозволяє клієнтам здійснювати фінансові операції у режимі онлайн, рішення на основі штучного інтелекту для автоматизації обслуговування та кредитного скорингу, а також власні платіжні системи та інноваційні підходи до безпеки даних. Ці рішення не тільки оптимізують внутрішні процеси, але й відкривають нові можливості для клієнтів, пропонуючи зручність і доступність фінансових послуг у будь-який час.

Використання інноваційних підходів та клієнтоорієнтованість стають основою для успішного розвитку банківської сфери в умовах сучасного конкурентного середовища. АТ КБ «ПриватБанк» ставить на меті випереджати ринок за рахунок впровадження нових продуктів і технологій, орієнтуючись на інтереси своїх клієнтів та використовуючи передові міжнародні стандарти. Ключовим напрямом інноваційної діяльності «ПриватБанк» є максимальна орієнтація на потреби клієнтів, зокрема, шляхом розвитку як традиційних, так і альтернативних каналів обслуговування. Завдяки розробці індивідуальних фінансових рішень, удосконаленню сервісів і впровадженню технологій, ПриватБанк прагне створити інноваційний банк майбутнього.

АТ КБ «ПриватБанк» постійно інвестує в такі основні напрями інноваційної діяльності:

1. цифровізація послуг та мобільний банкінг: ПриватБанк активно розвиває свої цифрові платформи, зокрема мобільний додаток «Приват24», який дозволяє клієнтам здійснювати широкий спектр фінансових операцій онлайн, підвищуючи зручність та доступність обслуговування;
2. розвиток штучного інтелекту та автоматизації: банк впроваджує AI-рішення для автоматизації обслуговування клієнтів, зокрема через чат-боти, автоматичний скоринг для оцінки кредитоспроможності та аналіз транзакцій. Це сприяє підвищенню швидкості обробки заявок і надає клієнтам можливість отримувати персоналізовані рекомендації;
3. інновації в платежах та безконтактних технологіях: «ПриватБанк» пропонує клієнтам можливість користуватися безконтактними платіжними системами, включно з NFC-платежами, QR-кодами, а також впроваджує новітні POS-рішення для бізнесу. Банк постійно оновлює свою інфраструктуру, щоб відповідати сучасним вимогам і полегшувати процеси для клієнтів;
4. підтримка малого та середнього бізнесу (МСБ): банк розробляє спеціалізовані продукти та сервіси для МСБ, включаючи кредитні програми, послуги еквайрингу та консультаційну підтримку, що сприяє розвитку підприємництва в Україні;
5. забезпечення кібербезпеки та модернізація IT-інфраструктури: розуміючи важливість безпеки даних, ПриватБанк постійно інвестує в оновлення своєї IT-інфраструктури та впровадження сучасних засобів кібербезпеки, що забезпечує надійність його сервісів.

ПриватБанк – один із найбільших та найвпливовіших банків України, який за останні роки значно розширив свій вклад у розвиток інноваційних технологій для забезпечення якісного банківського обслуговування. Після націоналізації в 2016 році банк став важливою ланкою української економіки, зокрема у сфері цифрових фінансових послуг та обслуговування малого і середнього бізнесу. Його інвестиції у цифрові технології зростали навіть під час складних умов

війни, що свідчить про його стратегічне значення як фінансової установи та платформу для підтримки економічної стійкості країни (табл. 2.13).

Таблиця 2.13

Основні інновації, впроваджені АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр.

Рік	Основні інновації
2019	• Технологія безконтактної оплати: ПриватБанк продовжив розширення можливостей Apple Pay та Google Pay, пропонуючи зручний спосіб безконтактної оплати. • Інвестиції в державні облігації через Приват24: клієнти отримали змогу купувати ОВДП через мобільний додаток, що зробило інвестиції доступнішими. • Розширення сервісу «Копілка»: вдосконалено функції автоматичного заощадження, що дозволяє клієнтам зручно накопичувати кошти.
2020	• Підтримка цифрових документів у Приват24: інтеграція з додатком «Дія» дозволила клієнтам використовувати електронні документи (паспорт, водійські права) для верифікації. • Функція розстрочки онлайн: запуск послуги «Оплата частинами», що дозволяє купувати товари з розстрочкою через додаток. • Система SmartID для віддаленої ідентифікації: полегшено процес підтвердження особи для відкриття рахунків та отримання послуг онлайн.
2021	• Віртуальна картка «Підтримка: запуск для отримання виплат за вакцинацію, що сприяло розвитку цифрових виплат. • Інноваційні способи ідентифікації: введення функцій авторизації за допомогою біометрії (FaceID, TouchID) для підвищення безпеки та зручності. • Запуск ботів у месенджерах: ПриватБанк представив чат-боти в Telegram і Viber для спрощення доступу до послуг і обслуговування клієнтів.

Продовження таблиці 2.13

2022	• Розширення функціоналу «Приват24»: додано нові послуги, як-от перекази у валюті, розширення онлайн-оплат, що зробило додаток ще зручнішим. • Масова інтеграція з «Дія»: можливість використовувати електронні документи з додатку «Дія» для різних банківських операцій, як-от відкриття рахунків. • Доступ до фінансових продуктів під час воєнного стану: запущено спеціальні програми та кредити для підтримки клієнтів у цей період.
2023	• Кредитні продукти для відновлення бізнесу: запуск програм для малого та середнього бізнесу з метою підтримки відновлення економіки. • Розширення функцій мобільного банкінгу: додано послуги мікрокредитування, оплати за комунальні послуги з більшою гнучкістю та інші послуги для широкого використання. • Інтеграція аналітики витрат: клієнти отримали можливість аналізувати свої витрати, створювати бюджети та контролювати фінанси через додаток Приват24.

(Джерело: складено та побудовано автором згідно за матеріалами [45])

З 2019 по 2023 роки ПриватБанк активно розвивав свої інноваційні можливості, впроваджуючи нові сервіси, такі як FacePay24, SmartID, та POS-термінали для iPhone, а також модернізуючи цифрову платформу Приват24. Незважаючи на виклики, особливо під час повномасштабного вторгнення Росії в Україну, банк продовжував вкладати кошти у підтримку операційної стабільності, безпеки та розвитку послуг для клієнтів. Ці кроки не тільки підвищили рівень зручності для користувачів, але й сприяли залученню нових клієнтів, що дозволило банку досягти рекордного прибутку і зміцнити свою позицію як провідного цифрового банку України

ПриватБанк також сфокусувався на нових сервісах, таких як програми для онлайн-кредитування та інші рішення, спрямовані на підтримку бізнесу в різних секторах економіки, включаючи аграрний і виробничий. Для банку важливо було залишатися лідером у цифрових технологіях, що дозволило забезпечити стабільність та зростання в умовах війни, а також надати більший внесок до державного бюджету через податки та дивіденди.

АТ КБ «ПриватБанк» активно впроваджує дистанційні моделі обслуговування, спрямовані на адаптацію до сучасних умов економічного та соціального середовища. Цей тренд набирає обертів завдяки декільком важливим факторам, серед яких зміни у способі життя клієнтів, потреба в економії часу, автоматизація банківських операцій, розвиток засобів комунікації та зростаюча конкуренція на фінансовому ринку. Підвищена доступність Інтернету та сучасних засобів зв'язку серед населення України також сприяють популярності дистанційного банківського обслуговування, яке активно розвивається у банку.

Одним із основних напрямків цифрової трансформації ПриватБанк став інтернет-банкінг, який пропонує широкі можливості для проведення фінансових

операцій як для фізичних осіб, так і для бізнесу. Цей напрямок не тільки відповідає потребам клієнтів у швидкому і зручному доступі до банківських послуг, але й узгоджується з державними стратегіями розвитку фінансового ринку України. Як системно важливий банк, ПриватБанк впроваджує фінансові інновації у дистанційному обслуговуванні, що дозволяє йому не лише підвищувати якість обслуговування, але й поступово оптимізувати функціонування традиційної роздрібною мережі.

Інтернет-банкінг «Приват24» надає клієнтам ПриватБанку цілодобовий доступ до фінансових послуг та управління рахунками онлайн, спрощуючи доступ до банківських послуг без необхідності відвідувати відділення. Основні функції Приват24 включають:

- Оплата комунальних послуг: клієнти можуть здійснювати оплату за воду, газ, електроенергію, зв'язок та інші послуги в будь-який час та день тижня.
- Управління рахунками: Приват24 дозволяє переглядати інформацію про рахунки, кредити, депозити, контролювати ліміти кредитних карток та отримувати виписки за рахунками.
- Грошові перекази та відкриття депозитів: завдяки інтуїтивному інтерфейсу користувачі можуть оформлювати перекази, відкривати нові депозити або закривати рахунки без відвідування банку.
- Купівля квитків: через Приват24 можна купити квитки на різні види транспорту (поїзд, автобус, літак), вибрати місце, додаткові послуги, та використовувати QR-код квитка прямо з телефону, що спрощує поїздки.
- Мобільний доступ: програма Приват24 доступна для мобільних платформ iPhone та Android, що дозволяє керувати рахунками безпечно та зручно з будь-якого місця.

Ці функції забезпечують зручність та багатофункціональність Приват24, що робить його одним з найпопулярніших інтернет-банків в Україні.

Інтернет-банкінг «Приват24» для підприємців і фізичних осіб надає повний спектр банківських операцій онлайн:

- фінансові операції та платежі: можливість переказувати кошти з рахунку підприємця на особисту картку через сервіс «Переказ собі», оплачувати рахунки та робити інші платежі;
- підпис платежів через Smart-ID: ця функція забезпечує безпечне підтвердження транзакцій за допомогою Smart-ID;
- контроль та звітність: клієнти можуть переглядати виписки, баланс, надсилати звіти іншим користувачам, а також контролювати кредитні та депозитні рахунки;
- купівля квитків: у Приват24 можна придбати квитки на різні види транспорту, використовуючи QR-коди для доступу до проїзних документів;
- функції накопичення та валютні операції: зміна умов накопичення в «Скарбничці», обмін валют онлайн (до 50 тис. грн/місяць), відкриття конвертаційного валютного депозиту (до 200 тис. грн/місяць);
- безконтактна оплата та мобільні платежі: оплата через NFC, зокрема можливість оплачувати проїзд у громадському транспорті, скануючи QR-код і пред'являючи квиток на екрані смартфони;
- інформаційна підтримка: доступ до контактів банку, перегляд найближчих відділень та банкоматів через карту, актуальні курси валют і конвертація валют;
- страхування та благодійність: оформлення страховок та можливість здійснювати благодійні перекази, включаючи підтримку ЗСУ[13].

Ці можливості роблять Приват24 надзвичайно зручним інструментом для управління фінансами, економлячи час і надаючи швидкий доступ до послуг банку (рис. 2.6).

Рис. 2.6. Кількість користувачів Приват24 АТ КБ «ПриватБанк» у 2019-2023 рр., млн.

(Джерело: складено автором згідно за матеріалами [13])

Протягом 2019–2023 років кількість користувачів Приват24 стабільно зростала, досягнувши 15 мільйонів у 2023 році. Це свідчить про успішність стратегічних інвестицій банку в цифрові технології та підтверджує попит на інноваційні банківські послуги. Інтеграція нових функцій, таких як біометричні платежі та мобільні POS-термінали, сприяла зміцненню позицій ПриватБанку як лідера у цифровому банкінгу України.

АТ КБ «ПриватБанк» зміцнив своє лідерство на українському фінансовому ринку завдяки широкому впровадженню інноваційних технологій, що значно відрізняє його від конкурентів. Інновації стали основою стратегії банку, дозволивши йому не лише вдосконалити існуючі послуги, а й створити нові можливості для своїх клієнтів. Протягом 2019-2023 років ПриватБанк запровадив технології мобільних платежів, підтримку цифрових документів, розширив функціонал «Приват24» та інтегрувався з національними платіжними системами, такими як «Простір», що сприяло загальному зростанню безготівкових розрахунків в Україні.

ПриватБанк також проявляє стабільну конкурентну перевагу завдяки високому рівню цифровізації, розвиненій інфраструктурі самообслуговування та

роботі 24/7. Банк є найбільшим емітентом карток в Україні, що дозволяє йому забезпечувати широку присутність на ринку платіжних операцій та зберігати довіру клієнтів. Завдяки активному розвитку дистанційних послуг і зручності використання мобільного додатку, ПриватБанк вдалося залучити значну кількість користувачів, посилюючи свою позицію в умовах зростаючої конкуренції з боку FinTech-компаній та інших банківських установ.

Таким чином, постійна орієнтація на інновації та вдосконалення клієнтського сервісу забезпечують ПриватБанку ключову роль на ринку України, роблячи його лідером у впровадженні сучасних фінансових рішень.

2.3. Прогнозування кількості користувачів Приват24 АТ КБ «ПриватБанк»

Зробимо прогнозування кількості користувачів Приват24 АТ КБ «ПриватБанк» за допомогою однофакторної та двофакторної статистичних моделей.

Однофакторна та двофакторна моделі – це статистичні моделі, що використовуються для аналізу й прогнозування даних у банківській сфері. Вони допомагають банкам приймати обґрунтовані рішення, розуміти тенденції та оцінювати можливі результати на основі однієї або двох змінних.

Однофакторна модель вивчає залежність одного показника від однієї незалежної змінної. Це базова модель, яка дозволяє оцінити, як конкретний фактор впливає на результати.

Для визначення математичного виразу однофакторної статистичної моделі візьмемо такі фактори (табл. 2.14):

Таблиця 2.14

Фактори для однофакторної статистичної моделі

Роки	Кількість активних клієнтів ПриватБанку, млн	Кількість користувачів Приват24, млн
2019	17,6	11,0
2020	17,8	12,6

2021	18,2	14,0
2022	18,3	15,1
2023	19,2	15,5

(Джерело: складено автором згідно за матеріалами [13])

В результаті отримали такий графік моделі парної регресії залежності кількості користувачів Приват24 від кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» (рис. 2.7):

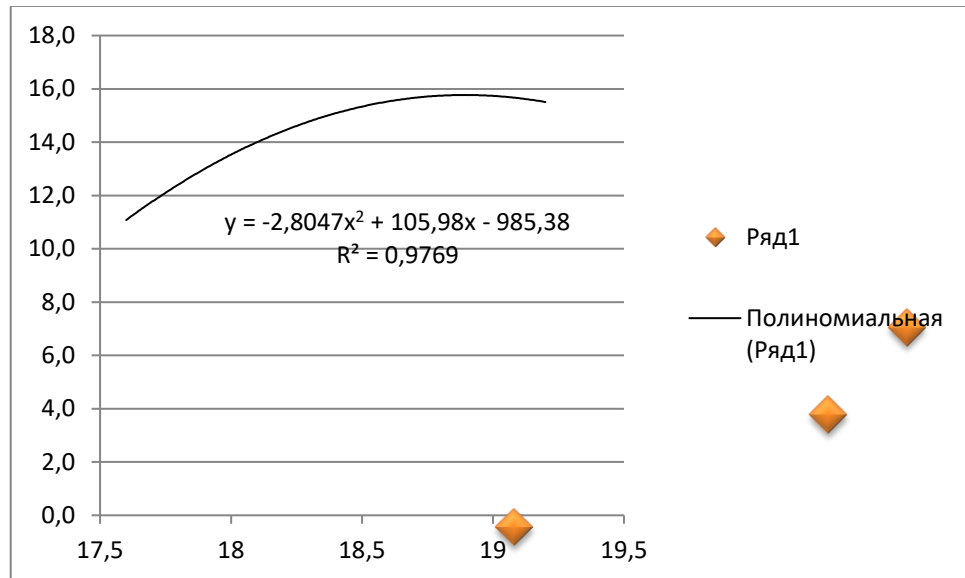

Рис. 2.7. Графік моделі парної регресії залежності кількості користувачів Приват24 від кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк»
(Джерело: складено автором на основі табл. 2.14)

Кожна точка на графіку є комбінацією кількості користувачів Приват24 та кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» для відповідного року згідно таблиці 2.14. Спостерігається позитивна залежність: зі зростанням кількості активних клієнтів збільшується й кількість користувачів Приват24. Зв'язок між передбаченим коефіцієнтом кількості активних клієнтів та кількістю користувачів Приват24 може бути виражений у вигляді рівняння (2.1):

$$r_{At} = -2,804x^2 + 105,9x - 985,3 \quad (2.1)$$

Рівняння (2.1) є математичною однофакторною моделлю визначення кількості користувачів Приват24 від кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк»

Далі необхідно визначити прогностні значення кількості користувачів Приват24 АТ КБ «ПриватБанк» на наступний часовий період і підставити це значення в рівняння (2.1) (табл. 2.15):

Для отримання прогностного значення коефіцієнту кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» на наступний період, отримане значення на 6 рік, підставляємо у рівняння (2.1). В результаті отримаємо (2.2):

$$r_{At} = -2,804 * 17,1^2 + 105,9 * 17,1 - 985,3 = 5,67 \quad (2.2)$$

Таблиця 2.15

Прогностні значення кількості користувачів Приват24 АТ КБ
«ПриватБанк»

Прогностні показники						
Роки	1	2	3	4	5	6
Кількість користувачів Приват24, млн.	11,0	12,6	14	15,1	15,5	17,1

(Джерело: складено автором на основі табл. 2.14)

Далі необхідно визначити прогностні значення коефіцієнту кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк» на наступний часовий період і підставити це значення в рівняння (2.1) (табл. 2.16):

Таблиця 2.16

Прогностні значення коефіцієнту кількості активних клієнтів АТ КБ
«ПриватБанк»

Прогностні показники						
Роки	1	2	3	4	5	6
Кількість активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк», млн	17,6	17,8	18,2	18,3	19,2	19,3

(Джерело: складено автором на основі табл. 2.14)

Для отримання прогностного значення кількості користувачів Приват24 на наступний період, отримане значення на 6 рік, підставляємо у рівняння (2.1). В результаті отримаємо (2.3):

$$r_{At} = -2,804 * 19,3^2 + 105,9 * 19,3 - 985,3 = 14,11(2.3)$$

Висновки з графіку:

- Чітка залежність: графік демонструє, що кількість користувачів Приват24 напряду залежить від кількості активних клієнтів АТ КБ «ПриватБанк». Це вказує на ефективну інтеграцію мобільного додатку серед клієнтської бази банку.
- Стабільне зростання: за весь період (2019–2023 рр.) спостерігається стабільне зростання кількості користувачів, яке корелює зі збільшенням активних клієнтів.
- Висока відповідність моделі: дані розташовані близько до лінії регресії, що підтверджує адекватність моделі для опису залежності.
- Прогноз: модель прогнозує продовження тренду зростання у 2024 році за умови подальшого збільшення активних клієнтів банку.

Рекомендації на основі аналізу графіку:

- Збільшувати базу активних клієнтів: впроваджувати програми лояльності та акції, які стимулюють використання банківських послуг.
- Залучення нових користувачів до Приват24: акцентувати увагу на перевагах використання додатку (зручність, швидкість, додаткові функції).
- Аналіз факторів впливу: розширити модель, враховуючи інші фактори, що впливають на динаміку кількості користувачів (наприклад, економічну ситуацію, конкурентів).

Двофакторна регресійна модель – це статистичний метод, який дозволяє оцінити залежність однієї змінної (залежної) від двох незалежних змінних. У банківському секторі така модель може бути корисною для аналізу впливу кількох факторів на певні ключові показники.

Двофакторна модель дозволяє враховувати декілька важливих факторів, що впливають на залежну змінну. Модель дає змогу оцінити, який із факторів має найбільший вплив на залежну змінну. Банки можуть визначити, які заходи (збільшення кількості рекламних кампаній, інвестиції в технології) найбільше сприяють досягненню бажаних результатів. Модель може враховувати вплив інноваційних продуктів на залучення клієнтів. Це дозволяє оцінити ефективність інновацій і приймати обґрунтовані рішення. Включення до моделі змінних, пов'язаних із ризиками (наприклад, рівень неповернення кредитів чи зміни в макроекономічному середовищі), допомагає банкам краще оцінювати ризики та адаптувати свою стратегію.

Для визначення математичного вираження двохфакторної статистичної моделі візьмемо такі фактори (табл. 2.17):

Таблиця 2.17

Фактори для двохфакторної статистичної моделі

Роки	Кількість активних клієнтів ПриватБанку, млн. (F1)	Загальні активи, млн. грн.(F2)	Кількість користувачів Приват24, млн. (y)
2019	17,6	552058,1	11,0
2020	17,8	566179,3	12,6
2021	18,2	582851,1	14,0
2022	18,3	737413,9	15,1
2023	19,2	879800,1	15,5

(Джерело: складено автором згідно за матеріалами [13])

На рис. 2.8 відображено випадок впливу кількості активних клієнтів та загальних активів АТ КБ «ПриватБанк» на кількість користувачів Приват24. Графічно ця залежність виражена двомірною площиною, отриманою за допомогою статистичного методу множинної регресії. Ця площина описується рівнянням (2.4):

$$r_{At} = 2,33 * (F_1) + 1,34 * (F_2) - 29,76(2.4)$$

Інтерпретація коефіцієнтів:

1. Коефіцієнт при F1 (2,33):

- Цей коефіцієнт показує, як зміна кількості активних клієнтів $F1$ впливає на кількість користувачів Приват24.
- Якщо кількість активних клієнтів збільшується на одиницю, кількість користувачів Приват24 зростає на 2,33 одиниці, за умови, що інші фактори залишаються сталими.
- Це свідчить про позитивний зв'язок між кількістю активних клієнтів та числом користувачів Приват24.

2. Коефіцієнт при $F2$ (1,34):

- Цей коефіцієнт відображає вплив загальних активів банку на кількість користувачів Приват24.
- Якщо загальні активи банку зростуть на одиницю, кількість користувачів Приват24 зростає на 1,34 одиниці, за умови, що кількість активних клієнтів не зміниться.
- Це також свідчить про позитивний зв'язок, але вплив загальних активів на кількість користувачів Приват24 менший за вплив активних клієнтів.

3. Вільний член (-29,76):

- Це значення визначає зміщення рівняння, тобто значення y (кількість користувачів Приват24), коли $F1 = 0$ (відсутність активних клієнтів) та $F2 = 0$ (немає загальних активів).
- Вільний член може бути інтерпретований як базовий рівень або початкове значення кількості користувачів Приват24, коли інші фактори не впливають.

Рівняння вказує на позитивну взаємозалежність між кількістю активних клієнтів Приватбанку, загальними активами банку і кількістю користувачів Приват24. Чим більше активних клієнтів і загальних активів має банк, тим більше користувачів Приват24, хоча вплив кількості клієнтів є більшим за вплив активів.

Таким чином, для збільшення числа користувачів Приват24 важливими

факторами є як розширення клієнтської бази, так і покращення фінансового стану банку, що відображається через зростання загальних активів.

15									
16		<i>Коэффициенты</i>	<i>Стандартная ошибка</i>	<i>t-статистика</i>	<i>P-Значение</i>	<i>Нижние 95%</i>	<i>Верхние 95%</i>	<i>Нижние 95,0%</i>	<i>Верхние 95,0%</i>
17	Y-пересечение	-29,76205362	46,46081619	-0,64058396	0,587393	-229,667	170,1427	-229,667	170,1427
18	Переменная X 1	2,333404011	2,989409888	0,780556731	0,51678	-10,529	15,1958	-10,529	15,1958
19	Переменная X 2	1,33718E-06	1,30125E-05	0,102760815	0,927528	-5,5E-05	5,73E-05	-5,5E-05	5,73E-05
20									
21									
22									
23	ВЫВОД ОСТАТКА					ВЫВОД ВЕРОЯТНОСТИ			
24									
25	<i>Наблюдение</i>	<i>Предсказанное y</i>	<i>Остатки</i>	<i>Стандартные остатки</i>		<i>Перцентиль</i>	<i>y</i>		
26	1	12,04405719	-1,044057185	-1,157887854		10	11		
27	2	12,52962055	0,070379448	0,078052725		30	12,6		
28	3	13,48527533	0,514724671	0,570843679		50	14		
29	4	13,92529378	1,174706219	1,302781191		70	15,1		
30	5	16,21575315	-0,715753154	-0,793789741		90	15,5		

Рис. 2.8. Підсумки інструменту «Регресія»
(Джерело: складено автором на основі табл. 2.18)

РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ У БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ НА ПРИКЛАДІ АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

3.1. Інноваційні тенденції та їх вплив на банківський сектор

У сучасному світі банківська система зазнає значних змін під впливом інноваційних технологій, які стали невід’ємною частиною її розвитку та трансформації. Технологічні досягнення, такі як штучний інтелект, блокчейн, мобільні додатки та відкритий банкінг, суттєво змінюють спосіб надання банківських послуг і взаємодії фінансових установ із клієнтами. Ці нововведення допомагають банкам удосконалювати свої продукти, покращувати

обслуговування клієнтів, оптимізувати витрати та підвищувати ефективність. Водночас інноваційні тенденції кидають нові виклики, змушуючи банки адаптуватися до зростаючих вимог щодо безпеки, конфіденційності та якості обслуговування.

Дослідження інноваційних тенденцій та їхнього впливу на ефективність роботи банків є важливим для розуміння того, як банки можуть досягти конкурентних переваг та забезпечити стійке зростання в умовах динамічного ринку. Ось кілька основних інноваційних напрямків:

- Діджиталізація та мобільний банкінг
 - Банки інвестують у цифрові платформи та мобільні додатки для надання послуг безпосередньо зі смартфона, як у випадку з Приват24 від ПриватБанку. Мобільний банкінг дозволяє здійснювати транзакції, оплату рахунків, кредити тощо в режимі онлайн, що значно підвищує зручність для клієнтів.
 - Вплив: це підвищує рівень обслуговування, залучає нових клієнтів і скорочує витрати на утримання відділень.
- Штучний інтелект (ШІ) і машинне навчання
 - Використання ШІ допомагає банкам у скорингу кредитів, виявленні шахрайства, персоналізації послуг та автоматизації обробки даних. Наприклад, АТ КБ «ПриватБанк» може використовувати машинне навчання для оцінки кредитоспроможності клієнтів або для поліпшення клієнтського обслуговування.
 - Вплив: завдяки ШІ банки можуть краще керувати ризиками, підвищити швидкість обслуговування і знизити операційні витрати.
- Блокчейн і криптовалюти
 - Блокчейн дозволяє безпечно і швидко здійснення транзакцій, а також відкриває можливості для впровадження цифрових валют та

криптовалютних сервісів. Деякі банки експериментують з внутрішніми платіжними системами на базі блокчейн або зберіганням криптовалют.

- Вплив: це може знизити витрати на обробку транзакцій і підвищити прозорість операцій, але також вимагає нових регуляторних підходів.
- Банкінг як сервіс (BaaS) та відкритий банкінг (Open Banking)
 - Відкритий банкінг дозволяє третім сторонам отримувати доступ до банківських даних через API. Це сприяє появі нових фінансових сервісів і збільшує конкуренцію.
 - Вплив: відкритий банкінг дозволяє клієнтам отримувати кращі фінансові пропозиції та підвищує прозорість банківських послуг.
- Біометричні технології
 - Біометрія, як-от розпізнавання відбитків пальців або обличчя, використовується для посилення безпеки та швидкості доступу до рахунків.
 - Вплив: це значно підвищує рівень безпеки та зручність для користувачів.
- Хмарні обчислення
 - Перенесення даних у хмару дозволяє банкам знижувати витрати на IT-інфраструктуру, а також швидко масштабувати свої послуги.
 - Вплив: це знижує операційні витрати та підвищує гнучкість і швидкість впровадження нових продуктів.

Інновації створюють нові можливості для банків, але разом з тим вимагають адаптації та розробки нових стратегій, зокрема у сфері кібербезпеки та захисту даних. Інновації також стимулюють банки підвищувати ефективність, що впливає на їх конкурентоспроможність і здатність швидко реагувати на потреби клієнтів.

Щоб банки могли ефективно розвивати та використовувати інноваційні технології, важливо зосередитися на низці практичних рекомендацій, що

дозволять підвищити конкурентоспроможність, покращити обслуговування клієнтів і забезпечити безпеку. Нижче наведені основні рекомендації:

- а. посилення кібербезпеки: впровадження найсучасніших методів захисту даних, таких як багаторівнева аутентифікація, криптографія та штучний інтелект для виявлення загроз, може підвищити безпеку інформаційних систем банку. Також варто інвестувати в навчання персоналу щодо захисту від кіберзагрози;
- б. розвиток персоналізованих послуг: використання штучного інтелекту та великих даних для аналізу поведінки клієнтів допомагає створювати персоналізовані продукти та послуги. Наприклад, рекомендації щодо банківських продуктів, налаштовані під потреби кожного клієнта, сприяють підвищенню задоволеності та лояльності;
- в. інтеграція відкритого банкінгу та співпраця з фінтех-компаніями: співпраця з фінтех-компаніями дозволить банкам швидко інтегрувати нові технології та послуги, такі як мобільні платежі або альтернативні кредитні рішення. Відкритий банкінг (Open Banking) забезпечує доступ до банківських даних через API, що розширює можливості клієнтів і сприяє появі інноваційних рішень;
- г. інвестиції в навчання персоналу: з огляду на швидкі зміни технологій важливо регулярно навчати співробітників, особливо в сферах цифрових технологій, обробки даних і кібербезпеки. Це забезпечить розуміння новітніх інструментів і готовність до впровадження нових технологій;
- д. використання блокчейну для оптимізації процесів: блокчейн-технології можна використовувати для прозорості та безпеки транзакцій, скорочення часу їх обробки і мінімізації посередників. Це особливо ефективно для платежів, переказів і зберігання даних про клієнтів;
- е. підвищення мобільної доступності послуг: подальший розвиток мобільних додатків, таких як Приват24, із розширенням функціональності (наприклад, доступ до консультацій, інтерактивних сервісів, фінансових

- порад) дозволить залучити більше користувачів і підвищити їхню лояльність;
- ж. розширення можливостей аналітики великих даних: великі дані допомагають банкам аналізувати поведінкові моделі клієнтів, передбачати їхні потреби та оптимізувати внутрішні процеси. Інвестиції в потужну аналітику дозволяють приймати більш обґрунтовані рішення щодо кредитів, управління ризиками і маркетингових стратегій;
- з. використання ШІ для автоматизації обслуговування клієнтів: інтеграція чат-ботів та віртуальних асистентів допоможе автоматизувати вирішення питань клієнтів і забезпечити підтримку 24/7, що значно покращить якість обслуговування.

Розширення можливостей інноваційних технологій сприятиме ефективному управлінню банком, поліпшенню обслуговування та зміцненню позицій на ринку. Інновації варто поєднувати з інвестиціями в безпеку, персоналізацію та партнерства з фінтех-компаніями для максимальної адаптації до потреб сучасних клієнтів.

3.2. Стратегії підвищення інноваційного потенціалу АТ КБ «Приватбанк»

Інновації стали ключовим елементом розвитку сучасного банківського сектору, змінюючи підхід до фінансових послуг, структуру операцій та взаємодію з клієнтами. ПриватБанк, як один із найбільших і найбільш технологічно прогресивних банків України, активно впроваджує новітні технології для вдосконалення обслуговування, підвищення ефективності операцій та забезпечення конкурентоспроможності на ринку. Проте, для досягнення тривалого успіху та подальшого зміцнення інноваційного потенціалу, необхідно розробити стратегії, які дозволять банку зберегти свою

лідерську позицію, адаптуватися до швидких змін технологічного середовища і продовжувати відповідати на зростаючі очікування клієнтів.

Для підвищення інноваційного потенціалу АТ КБ «ПриватБанк» можна впровадити такі стратегічні кроки, що дозволять банку не лише зберегти конкурентоспроможність, але й зміцнити свої позиції як лідера на ринку:

1. Побудова внутрішньої інноваційної культури:

- Заохочення співробітників до інноваційних ідей. Впровадження ініціатив, як-от внутрішні конкурси на кращу інноваційну ідею, дозволить залучити співробітників до процесу розробки нових продуктів і послуг;
- Навчання та розвиток кадрів. Інвестування в підвищення кваліфікації співробітників через програми з цифрових технологій, кібербезпеки та роботи з великими даними дасть можливість підтримувати високий рівень експертизи у колективі.

2. Зміцнення технологічної інфраструктури:

- Модернізація ІТ-систем. Постійне оновлення та вдосконалення інфраструктури забезпечить надійну підтримку цифрових операцій і підвищить швидкість впровадження нових послуг.
- Використання хмарних технологій. Переходячи на хмарні рішення, банк зможе масштабувати свої сервіси з мінімальними витратами на обслуговування, що дозволить легше адаптуватися до зростаючих потреб клієнтів.

3. Партнерства з фінтех-компаніями та стартапами:

- Спільні проєкти з фінтех-компаніями. Співпраця з фінтех-сектором допоможе швидко інтегрувати нові технології та вдосконалювати пропозиції для клієнтів. Партнерство зі стартапами дозволить впроваджувати інноваційні рішення на ранніх етапах їх розвитку.
- Відкритий банкінг. Впровадження відкритих API дозволить стороннім розробникам створювати додаткові сервіси, що розширить екосистему продуктів ПриватБанку.

4. Акцент на персоналізацію та клієнтоорієнтованість:

- Інтелектуальна аналітика та персоналізовані пропозиції. Використання штучного інтелекту для аналізу даних клієнтів дозволить створювати індивідуальні пропозиції та швидше відповідати на їхні потреби.
- Покращення клієнтського досвіду в Приват24. Постійне вдосконалення функціональності мобільного додатку та вебверсії Приват24, додавання нових інтерактивних сервісів підвищить зручність для користувачів.

5. Інвестиції в кібербезпеку та захист даних:

- Підвищення рівня кібербезпеки. Збільшення інвестицій у кіберзахист, регулярні тестування безпеки систем, запровадження інноваційних рішень, як-от біометрична ідентифікація та багатофакторна аутентифікація, дозволять зберегти довіру клієнтів.
- Розвиток системи управління ризиками. Використання прогностичних моделей для управління ризиками забезпечить захист даних клієнтів і знизить можливі фінансові втрати.

6. Розширення спектру цифрових послуг:

- Розробка нових цифрових продуктів. ПриватБанк може досліджувати можливості запуску нових інноваційних продуктів, таких як мобільні кредити, цифрові інвестиційні послуги або страхові продукти.
- Автоматизація процесів через ІІІ. Впровадження штучного інтелекту в процеси обробки даних, обслуговування клієнтів та оцінки кредитоспроможності допоможе знизити операційні витрати і підвищити якість обслуговування.

7. Впровадження блокчейн-технологій:

- Блокчейн може використовуватися для покращення прозорості та безпеки транзакцій, а також для розробки нових послуг, таких як

«розумні» контракти, що спрощують автоматизацію угод і знижують потребу у посередниках.

Комплексний підхід до розвитку інноваційного потенціалу ПриватБанку дозволить йому зберегти провідні позиції на ринку. Це потребує зосередження на технологічній модернізації, кібербезпеці, розвитку внутрішньої культури інновацій і постійного вдосконалення клієнтського досвіду.

Підвищення інноваційного потенціалу АТ КБ «ПриватБанк» є стратегічно важливим кроком для забезпечення його конкурентоспроможності та сталого розвитку в умовах динамічного фінансового ринку. Успішна реалізація інноваційних стратегій потребує зосередження на внутрішній культурі інновацій, посиленні технологічної інфраструктури, партнерствах з фінтех-компаніями та забезпеченні найвищого рівня кібербезпеки. Завдяки цим підходам ПриватБанк зможе не лише утримати свою позицію лідера, але й встановити нові стандарти якості обслуговування, задовольняючи потреби сучасних клієнтів і сприяючи розвитку банківської системи України.

ВИСНОВКИ

1. Були розглянуті основні критерії, що охарактеризовують інноваційний розвиток економіки та його вплив на банківський сектор. Аналіз інноваційного розвитку сучасної економіки підтверджує, що технологічні зрушення є рушійною силою для трансформацій у банківському секторі. Використання новітніх технологій сприяє підвищенню ефективності операцій, зниженню витрат та оптимізації процесів у банках, що, у свою чергу, робить банківські послуги доступнішими та зручнішими для клієнтів.

2. Було проведено аналіз та дослідження теоретичних аспектів інноваційної діяльності в банківській системі. Інноваційна діяльність у банківській системі спрямована на створення та впровадження нових продуктів і технологій, що забезпечують гнучкість, адаптивність і конкурентоспроможність банків. Теоретичні дослідження вказують на важливість інновацій як інструменту для залучення клієнтів, підвищення якості обслуговування та зниження ризиків.
3. Була розглянута історія та ключові інновації АТ КБ «ПриватБанк», виявлено, що банк є одним із піонерів інновацій у банківському секторі України. Його впровадження таких технологій, як мобільний банкінг, електронні платежі та Приват24, закріпило його лідерство на ринку та визначило нові стандарти у сфері обслуговування клієнтів. Банк активно впроваджує цифрові рішення, що роблять його послуги доступнішими для клієнтів.
4. В результаті аналізу загальної фінансової характеристики АТ КБ «ПриватБанк» можна зробити такі підсумки:
 - а. Загальні активи: АТ КБ «ПриватБанк» залишається лідером банківського сектору України за обсягом активів. За останні роки активи демонструють стабільне зростання завдяки вдосконаленню кредитної політики, ефективному управлінню портфелем та інноваційним підходам до фінансових операцій. Основну частину активів складають кредитні операції, інвестиційний портфель та грошові кошти.
 - б. Власний капітал: показник власного капіталу свідчить про стійкість фінансового стану банку. Завдяки підтримці держави після націоналізації у 2016 році, а також стабільному отриманню прибутків, власний капітал демонструє позитивну динаміку. Це дозволяє банку виконувати регулятивні вимоги НБУ та підтримувати довіру клієнтів і партнерів.

- в. Усього зобов'язань: ПриватБанк має значні обсяги зобов'язань, більшість із яких складають депозити фізичних осіб та корпоративних клієнтів. Високий рівень залучених коштів свідчить про довіру клієнтів до банку. Одночасно банк забезпечує оптимальне управління зобов'язаннями, дотримуючись норм ліквідності та платоспроможності.
 - г. Усього витрат: витрати ПриватБанку включають операційні, адміністративні, витрати на персонал, а також витрати, пов'язані з обслуговуванням інноваційних рішень та підтримкою технологічної інфраструктури. Хоча витрати є значними, банк ефективно управляє їхньою структурою, що дозволяє зберігати високий рівень прибутковості.
 - д. Таким чином, фінансова характеристика АТ КБ «ПриватБанк» підтверджує його лідерські позиції на ринку. Завдяки ефективному управлінню активами та зобов'язаннями, стабільному зростанню власного капіталу та раціональному підходу до витрат, банк не лише підтримує свою конкурентоспроможність, але й активно розвиває інноваційні послуги, які визначають стандарти сучасного банківського бізнесу.
5. При аналізі ефективності впроваджених інноваційних рішень у діяльності АТ КБ «ПриватБанк» було виявлено наступні висновки:
- а. Основні показники діяльності банківської системи: банківська система України протягом останніх років демонструє ознаки стабільного зростання, попри виклики економічної кризи та воєнних дій. ПриватБанк залишається найбільшим банком за обсягом активів, депозитів і кредитів. Основні показники діяльності банку, зокрема прибутковість, ліквідність та капіталізація, свідчать про його провідну роль у фінансовій системі України. Висока частка ринку серед інших банків забезпечує ПриватБанку стабільний приплив клієнтів та інвестицій.

- б. Основні інновації, впроваджені ПриватБанком: Приват24 – найпопулярніший в Україні мобільний додаток і веб-платформа для здійснення банківських операцій. Інтеграція FinTech-рішень – запровадження технологій штучного інтелекту для покращення обслуговування клієнтів (чат-боти, аналітика транзакцій).Cashless-ініціативи – розвиток безготівкових розрахунків через QR-коди, мобільні гаманці (Apple Pay, Google Pay).Технологія «FacePay24» – інноваційна система оплати за допомогою ідентифікації клієнта через розпізнавання обличчя. Система онлайн-кредитування – автоматизовані рішення для видачі мікрокредитів із мінімальним часом розгляду заявок.
 - в. Інтернет-банкінг: Приват24 є однією з найбільш успішних цифрових платформ України. Його ефективність можна оцінити через такі аспекти, як кількість користувачів (станом на 2023 рік кількість активних користувачів мобільного додатку перевищує 15 млн. осіб), функціональність, інтерфейс і зручність.
 - г. Отже, інноваційні рішення, впроваджені АТ КБ «ПриватБанк», забезпечують йому конкурентну перевагу на українському банківському ринку. Високий рівень цифровізації, зручність послуг і технологічне лідерство сприяють зростанню лояльності клієнтів і дозволяють банку залишатися флагманом у фінансовій системі України.
6. Порівняльний аналіз інноваційних стратегій АТ КБ «ПриватБанк» та інших банків показав, що ПриватБанк випереджає конкурентів за рівнем діджиталізації та впровадження новітніх технологій. Цей успіх пов'язаний із стратегічною орієнтацією на інновації та розвиток власної технологічної інфраструктури.
7. При аналізі ризиків, пов'язаних з впровадженням інновацій у банківському секторі, виявлено, що основні ризики включають загрози кібербезпеки, необхідність постійних інвестицій у технології, регуляторні обмеження та

ризика відмови систем. Ці виклики вимагають від банків ретельного підходу до розробки інноваційної стратегії та надійного захисту даних клієнтів.

8. Було сформовано низку рекомендацій щодо подальшого розвитку інноваційної діяльності АТ КБ «ПриватБанк». Для подальшого зміцнення позицій АТ КБ «ПриватБанк» рекомендується посилити кібербезпеку, розширити співпрацю з фінтех-компаніями, розвивати персоналізовані сервіси на основі великих даних та покращити внутрішню культуру інновацій. Це сприятиме зростанню клієнтської бази та підвищенню лояльності клієнтів, а також закріпить позиції банку як лідера інновацій на українському ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гальчук А. А. Трактуння та взаємозв'язок категорій «Інновація», «Новація», «Нововведення», «Інноваційний процес» та «Інноваційна діяльність». *Ефективна економіка*. 2015. № 9. С. 1-4.
2. Поняття та види інновацій. Поняття інноваційної діяльності та її предмет. URL: <https://buklib.net/books/37223/> (дата звернення: 10.10.2024).
3. Огренич Ю. О., Зайцев Є. А. Інноваційний розвиток діяльності банків України: тенденції, стан та фінансове забезпечення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. С. 29-36.

4. Кузнєцова М. А., Гуйгова Ю. І. Розвиток та впровадження інноваційних банківських послуг в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 8. С. 1-7.
5. Карлін М. І., Шматковська Т. О., Борисюк О. В. Банківські інновації в умовах формування цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2021. № 27. С. 1-6.
6. Криховецька З. М., Левандівський О. Т. Сутність і напрями розвитку банківських інновацій. *Економіка та держава*. 2022. № 8. С. 56-61.
7. ПриватБанк. Історія в інноваціях. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9OBt0Kv8BKI> (дата звернення: 18.10.2024).
8. Річна фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2019 рік. URL: https://static.privatbank.ua/files/Richnij_zvit_za_2019r.pdf (дата звернення: 19.10.2024).
9. Річна фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2020 рік. URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2021.03.15_Zvit_Last_n.pdf (дата звернення: 19.10.2024).
10. Річна фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2021 рік. URL: https://static.privatbank.ua/files/doc2_09092022.pdf (дата звернення: 19.10.2024).
11. Річна фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2022 рік. URL: https://static.privatbank.ua/files/dod1_01052023_2022.pdf (дата звернення: 19.10.2024).
12. Річна фінансова звітність АТ КБ «ПриватБанк» за 2023 рік. URL: https://static.privatbank.ua/files/Richnyy_zvit_za_2023.pdf (дата звернення: 19.10.2024).
13. Інтернет-банкінг Приват24. URL: <https://minfin.com.ua/ua/company/privatbank/internet-banking/> (дата звернення: 30.10.2024).

14. Лойко В. В., Башкирцева Т. М. Інновації як рушійна сила банківської діяльності. *Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій*. 2018. №1. С. 67-76.
15. Банк, що робить більше за всіх. URL: https://static.privatbank.ua/files/PrivatBank_Annual_Report_2019_UKR.pdf (дата звернення: 01.11.2024).
16. ПриватБанк: взяли і зробили. URL: <https://new.minfin.com.ua/ua/privatbank/godovoj-otchet-2020> (дата звернення: 01.11.2024).
17. ПриватБанк: підсумки 2021 року. URL: <https://privatbank.ua/cpa/pidsumky> (дата звернення: 02.12.2024).
18. АТ КБ «ПриватБанк», станом на 01.01.2023. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/%D0%9F%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82_01_01_2023.pdf (дата звернення: 02.12.2024).
19. Кльоба Л. Г. Оцінювання рівня інноваційності банківських продуктів і послуг. *Ефективна економіка*. 2016. № 6.
20. Активних користувачів Приват24 побільшало до 15 млн. URL: <https://finclub.net/news/aktyvnykh-korystuvachiv-pryvat24-pobilshalo-do-15-mln.html> (дата звернення: 04.11.24).
21. П'ять знакових інновацій ПриватБанку в 2019 році. URL: <https://gagadget.com/uk/53732-5-znakovikh-innovatsii-privatbanku-v-2019-rotsi-iak-voni-vidobraziatsia-na-ukrayintsiakh/> (дата звернення: 04.11.2024).
22. ПриватБанк озвучив результати за 2023 рік. URL: <https://news.finance.ua/ua/privatbank-ozvuchyv-rezul-taty-za-2023-rik-infohrafika-video> (дата звернення: 04.11.2024).
23. Продукти ПриватБанку. URL: <https://finance.ua/ua/banks/privatbank> (дата звернення: 05.11.2024).
24. Платіжні картки в 2020 році: частка безготівкових операцій у загальній сумі зросла до 55,8%. URL: <https://finbalance.com.ua/news/platizhni-kartki-v->

- 2020-rotsi-558-u-zahalniy-sumi-operatsiy---bezhotivkovi (дата звернення: 05.11.2024).
- 25.ПриватБанк. URL: <https://minfin.com.ua/ua/company/privatbank/> (дата звернення: 05.11.2024).
- 26.Річний звіт 2023: об'єднані результатами. URL: https://d2z9uwnt8eubh7.cloudfront.net/media/static_files/2023_Integrated_Report_PrivatBank.pdf (дата звернення: 05.11.2024).
- 27.Владимир О. Роль банківських установ у фінансуванні інноваційного розвитку економіки України. 2013. №2 (9). С. 34-43.
- 28.Степаненко О. П. Тенденції інноваційного розвитку банківської системи України. *Гроші, фінанси і кредит*. 2012. №6 (132). С. 275-282.
- 29.Волохата В. Є. Сучасний стан і перспективи розвитку банківських інновацій у контексті підвищення якості обслуговування клієнтів. *Бізнесінформ*. 2021. №4. С. 204-209.
- 30.Панченко Н. В., Балацька В. А., Татьянаіна С. М. Інновації у банківській діяльності в умовах воєнного стану. *Молодий вчений*. 2023. №5 (117). С. 160-163.
- 31.Гасій О. В., Скорба О. А., Рошко Н. Б. Вплив інтернет-банкінгу та мобільних додатків на зручність та доступність банківських послуг для клієнтів в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. С. 1-9.
- 32.Система інтернет-банкінгу «Приват24». URL: <https://next.privat24.ua/> (дата звернення: 05.11.2024).
- 33.Коваленко В. В. Фінансова безпека банків в умовах воєнного стану. *Фінансовий простір*. 2022. №4 (48).
- 34.Лункіна Т. І., Бурковська А. В., Гуліч К. О. Застосування фінансових технологій у банківській системі України. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2021. № 2. С. 27-35.
- 35.Герасим К. М., Марич М. Г. Інтернет-банкінг у сучасному світі. *Гроші, фінанси і кредит*. 2021. № 61. С. 207-211.

36. Мірошник Р. О., Кухта І. В. Діджиталізація банківської системи України в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. С. 1-5.
37. Іващук О. Новації інтернет-банкінгу комерційних банків України в умовах пандемії Covid19. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. № 25. С. 575-585.
38. Вовчак О. Д., Гонгало Н. М. Цифрові інновації та їхній вплив на конкурентоспроможність банків. *Вісник університету банківської справи*. 2020. № 39. С. 46-51.
39. Ганзюк С.М., Шаровський М.Ю. Традиційні та інноваційні послуги на ринку банківських продуктів України. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 42. С. 292-301.
40. Гуща А. В., Боронос В. Г., Романова Ю. Ю. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності підприємств. *Ефективна економіка*. 2019. № 11. С. 1-8.
41. Дзюблюк А. Інноваційні вектори розвитку банківської системи. *Світ фінансів*. 2019. № 3(60). С. 8-25.
42. Єпіфанов А. О., Маслак Н. Г., Сало І. В. Операції комерційних банків: навч. посібник. С. : Університетська книга. 2017. 523 с.
43. Заплатинський М. В. Проблеми фінансового забезпечення інноваційної діяльності підприємств в Україні. *Агросвіт*. 2020. № 4. С. 83-90.
44. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». URL: <https://privatbank.ua/> (дата звернення: 10.11.2024).
45. Показники фінансової діяльності (Активи банків України) за 2023 рік. URL: aggregation_2024-01-01.xlsx (дата звернення: 12.11.2024).
46. Показники фінансової діяльності (Активи банків України) за 2022 рік. URL: aggregation_2023-01-01.xlsx (дата звернення: 12.11.2024).
47. Показники фінансової діяльності (Активи банків України) за 2021 рік. URL: aggregation_2022-01-01.xlsx (дата звернення: 12.11.2024).
48. Показники фінансової діяльності (Активи банків України) за 2020 рік. URL: aggregation_2021-01-01.xlsx (дата звернення: 12.11.2024).

49. Показники фінансової діяльності (Активи банків України) за 2019 рік.
URL: [aggregation_2020-01-01.xlsx](#) (дата звернення: 12.11.2024).
50. Офіційний сайт АТ «Ощадбанк». URL: <https://www.oschadbank.ua/> (дата звернення: 12.11.2024).
51. Офіційний сайт АТ «Укрсиббанк». URL: <https://ukrsibbank.com/> (дата звернення: 12.11.2024).
52. Офіційний сайт АТ «Райффайзен Банк». URL: <https://raiffeisen.ua/> (дата звернення: 12.11.2024).
53. Офіційний сайт АТ «ПУМБ». URL: <https://www.pumb.ua/> (дата звернення: 12.11.2024).
54. Золотарьова О.В., Чекал А.А. Інноваційні банківські продукти та специфіка їх впровадження в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. № 16. С. 112-115.
55. Іванов С.В. Особливості банківських інновацій. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 30 (2). С. 70-79.
56. Ілляшенко С.М. Управління інноваційним розвитком: проблеми, концепції, методи: навч. посібник. С. : Університетська книга. 2005. 324 с.
57. Козьменко С.М., Васильєва Т.А., Леонов С.В. Маркетинг банківських інновацій. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2011. № 1. С. 13-28.
58. Колодяжна І.В. Джерела фінансування інноваційної діяльності підприємств України. *Економіка і суспільство*. 2017. № 9. С. 448-453.
59. Кравченко О.О. Розвиток інновацій в банківській системі. *Фінансовий простір*. 2014. № 2(14). С. 39-42.
60. Руда О.Л. Конкурентоспроможність банків на ринку надання банківських послуг. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 58-61.
61. Сербина Г. М. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності: теоретичні та прикладні аспекти. *Інвестиції: практика та досвід*. 2009. № 7. С. 23-27.
62. Тищенко О.І. Огляд сучасних тенденцій на ринку онлайн-банкінгу в Україні. *Економіка і суспільство*. 2017. № 13. С. 1237-1243.

ДОДАТКИ

Додаток А

Історія в інноваціях АТ КБ «ПриватБанк»

Рік	Інновації
1992	Зареєстровано КБ «ПриватБанк»
1993	Філіальна мережа банку починає активно розвиватися
1994	Підключення до міжнародної банківської системи SWIFT
1995	Банк розпочинає кредитування малого та середнього бізнесу
1996	ПриватБанк першим в Україні розпочинає масову емісію пластикових карток
1997	Реалізація зарплатних проектів і масова емісія зарплатних карток
1998	Масова емісія карток міжнародної платіжної системи Mastercard
1999	ПриватБанк запускає SMS-банкінг – перший банк у світі, який запропонував такий сервіс
2000	Банк запровадив динамічні одноразові OTP-паролі з SMS через прив'язування картки до номера мобільного телефону
2001	Запуск системи електронного банкінгу

2002	ПриватБанк упровадив електронний документообіг
2003	- Банк першим у світі запровадив P2P-перекази між картками в Інтернеті - Банк першим у світі розпочав масову емісію карток миттєвого випуску
2004	ПриватБанк почав здійснювати міжнародні грошові перекази в Україну з використанням платіжної системи PrivatMoney
2005	Банк емітував мільйонну кредитну пластикову картку
2006	Упроваджено можливість надавати благодійну допомогу через банкомати
2007	ПриватБанк уклав першу в Україні угоду щодо сек'юритизації іпотечних активів
2008	ПриватБанк створив перший у Східній Європі додаток для iPhone – iPay
2009	Створено ЮніорБанк
2010	ПриватБанк запускає мобільні платіжні термінали-рідери
2011	- Уперше в Україні термінали ПриватБанку почали приймати до оплати картки з безконтактом Mastercard - Банк провів перший у світі міжнародний переказ коштів у режимі реального часу на пластикову картку Visa - Засновано благодійний фонд ПриватБанку
2012	- Запровадження безконтактного отримання готівки через банкомати за допомогою смартфонів та QR-коду - Запущено унікальну послугу автоматичного накопичення коштів від руху за картою – «Скарбничка»
2013	- ПриватБанк відкрив перші відділення без співробітників із банкоматами й терміналами самообслуговування - Банк запровадив у відділеннях новий формат обслуговування клієнтів за допомогою iPad
2014	Приват24 першим у світі реалізував оплату за допомогою смартфонів Android
2015	ПриватБанк запустив нову технологію миттєвої оплати через QR-код
2016	- Visa та ПриватБанк оголосили про запуск в Україні VisaTokenService, що замінює конфіденційну інформацію про платіжну картку на унікальний цифровий ідентифікатор – токен - ПриватБанк було націоналізовано
2017	Банк привів AndroidPay в Україну! Безконтактна оплата Android – Google Pay
2018	Власники карток, які випустив ПриватБанк, отримали змогу користуватися ApplePay
2019	- Уперше в Україні клієнтам банку стала доступна технологія FacePay24 - Реалізовано можливість оплати чайових через POS - Запуск цифрових полісів ОСЦПВ – автоцивілка в Приват24 - Запущено технологію оплати смартфоном за допомогою QR-коду через POS-термінали - Віртуальна картка стала доступна для всіх клієнтів банку - Передплата AppleMusic через ПриватБанк - Реалізовано новий метод оплати в Інтернеті – PrivatPay - Діджитал-скіни для карток стали доступні в додатку Приват24 - ПриватБанк долучився до впровадження SmartID
2020	- Запущено послугу «Гроші на касі» - отримання готівки в 90 000 POS-терміналів - Приват24 став першим в Україні єдиним мобільним банком для фізосіб та підприємців - Перші в Україні біометричні POS-термінали - Приват24 запустив сервіс відстежування та сплати штрафів за порушення ПДР - ПриватБанк першим в Україні почав випуск платіжних карток міжнародної системи UnionPayInternational - ПриватБанк підключив оплату через GooglePay українським інтернет-магазинам

2021	- Запрацював ConceptStorey Києві – повністю цифровий банківський офіс - ПриватБанк реалізував технологію безконтактної оплати за NFC-мітками - Разом з Visa запустили «Термінал» - додаток для прийому безконтактних платежів власним смартфоном
2022	- ПриватБанк здійснив перехід у хмару - ПриватБанк запустив голосову біометрію - Реалізували можливість дзвонити в банк з Приват24 - Відкрили підприємцям «Касу» – касовий апарат на платіжних POS-терміналах
2023	- Вперше в світі разом з Visa запустили програму цифрової автентифікації DAF - Програмний касовий апарат відтепер працює в додатку «Термінал» у смартфоні

Додаток Б

Ліцензія НБУ про діяльність АТ КБ «ПриватБанк»

Назва банку акціонерне товариство комерційний банк "ПриватБанк"
Номер банку (МФО) 305299
Код ЄДРПОУ 14360570
Адреса 01001, м. Київ, вул. Грушевського, 1Д
Банківська ліцензія 22 від 05.10.2011 дата запису в Державному реєстрі банків ¹ 05.08.2021

Перелік операцій ліцензії

- 1 залучення коштів та банківських металів, що підлягають поверненню, від необмеженого кола осіб ²
- 2 відкриття та ведення поточних (розрахункових, кореспондентських) рахунків клієнтів, у тому числі у банківських металах, та рахунків умовного зберігання (ескроу) ³
- 3 надання коштів та банківських металів у кредит за рахунок залучених уклади (депозити), у тому числі на поточні рахунки, коштів та банківських металів від власного імені, на власних умовах та на власний ризик ²

¹ відповідно до Закону України від 30.06.2021 № 1587-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення питань організації корпоративного управління в банках та інших питань функціонування банківської системи"

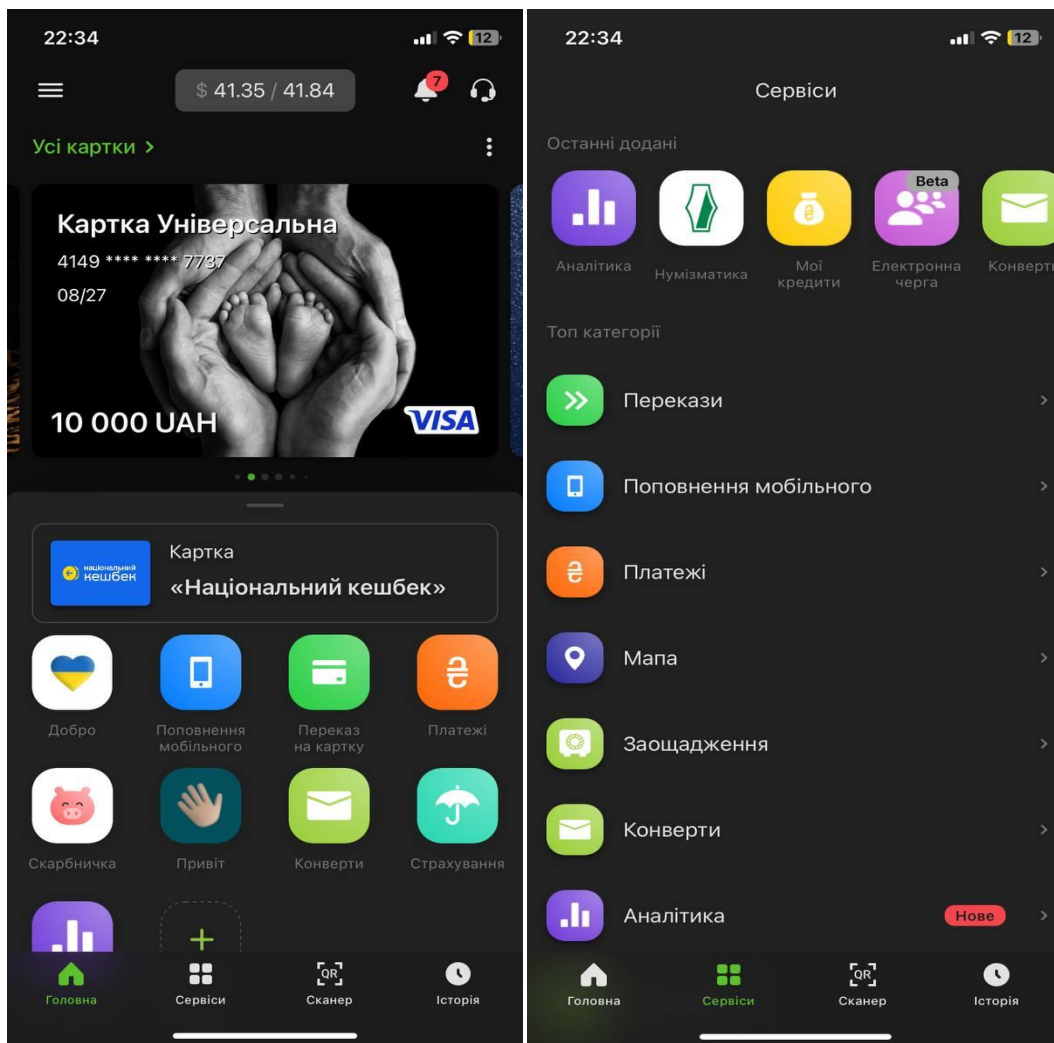
² пункти 1 та 3 частини третьої статті 47 Закону України "Про банки і банківську діяльність" в редакції Закону № 1953-IX від 14.12.2021 з урахуванням змін, внесених Законом № 3498-IX від 22.11.2023

³ пункт 2 частини третьої статті 47 Закону України "Про банки і банківську діяльність" із змінами, внесеними згідно із Законом № 1983-VIII від 23.03.2017; в редакції Закону № 1591-IX від 30.06.2021

Види діяльності та фінансові послуги, які здійснюються банком на підставі його повідомлення:

18.08.2022 Надання консультаційних та інформаційних послуг щодо банківських та інших фінансових послуг шляхом впровадження додаткових сервісів, що розміщуватимуться на його інформаційних ресурсах

Інтерфейс Приват24

Всі картки ПриватБанку після активації БЕЗКОШТОВНО підключаються до послуги інформування про транзакції.

Інформування про транзакції в ПриватБанку відбувається по каналам:

- Приват24
- Viber
- SMS-інформування
- Пошта

SMS-інформування автоматично підключається до телефону клієнта, що вказаний в банку як фінансовий номер.

Змінити канал інформування можна в Приват24.

Додаток Г

Мобільні додатки ПриватБанку

Завдяки додатковим сервісам дистанційного банкінгу можна проводити операції з рахунками без потреби відвідувати банківське відділення! Ці різноманітні додатки дозволяють здійснювати широкий спектр платежів – від оплати комунальних послуг до здійснення або отримання міжнародних переказів, зекономити час і гроші, бути більш мобільними і відповідати світовим банківським трендам.

